

ଅହାରାବିଧି

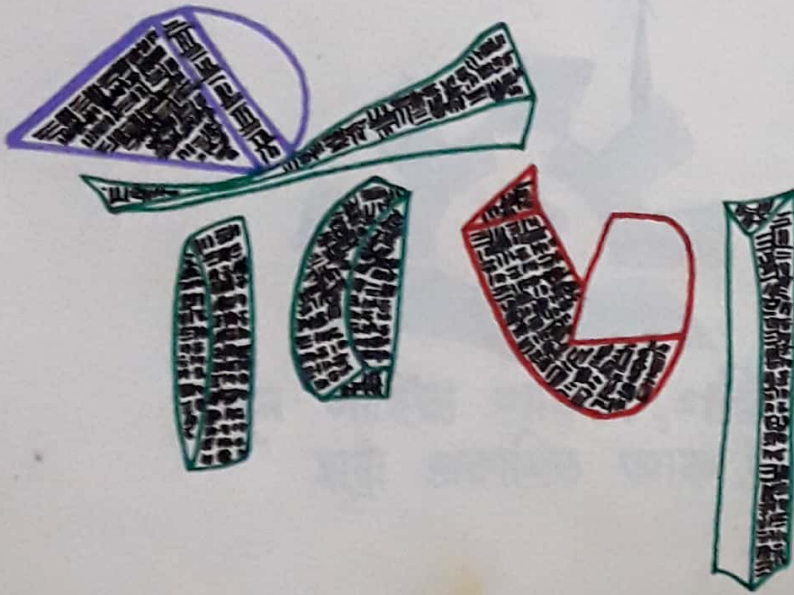

ନବୁନ ସାହିତ୍ୟ ଅବିଷୟ : ଗନ୍ଧିୟା ଶାସ୍ତ୍ରୀ

বৰ / ৯৮

১৩

এমুঠি তৰুণৰ তৰফৰ পৰা
কাব্যপ্ৰেমী মানুহবোৰৰ
হাতত
'অদ্যাবধি'ৰ এই বিশেষ সংখ্যা
উৎসৰ্গিত

শাখাৰ
বিত

আজি
অন্ধা সহকাৰে
দ্বৰণ কৰিছো -

বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য
মাদাৰ টেৰেছা
অক্টোভিঅ' পাজ
প্ৰতিমা গৌৰী বেদী
ই. এম. এছ. নাম্বুৰিগাদ
যজ্ঞেশ্বৰ শৰ্মা
কে. এছ. কাৰন্থ
নহৰত ফাটেই আনি মান
শম্ভু মিত্ৰ
কমলাবাই গোধলে
মক্ৰুজা গানিগাহী
পুপুল জয়কৰ আৰু
মহেন্দ্ৰ বৰাক

অক্টোবৰ / ৯৮

অদ্যাবধি

বিশেষ কবিতা সংকলন

সম্পাদক : নীলোৎপল শৰ্মা

সহযোগী : জ্যোতিৰ্ময় শৰ্মা

অজয় চক্ৰবৰ্তী

মুগেন শৰ্মা

বিকাশ শৰ্মা

চিত্ৰন/

অলংকৰণ : বিভূতি লোচন শৰ্মা

নতুন সাহিত্য পৰিষদ, গন্ধিনী শাখাৰ
দ্বাৰা প্রকাশিত আৰু প্রচাৰিত

পটীপত্ৰ

- সম্ভাৱকীয় ॥১
- মে ভাৰত কী লড়কী হৈ ॥৩
- অচিনাকী ॥৩
- মলকল ॥৫
- তুমি আকৌ আহিব ॥৬
- চিকাৰ ॥৭
- জোনাকী ॥৭
- চিত্ৰপট ॥৮
- বিষাক্ত তেজ ॥৮
- আশ্বৰ বহা ছোৱালী ॥৯
- বিষয় দুখ ॥১০
- আশা ॥১১
- ত্ৰিলজি ॥১১
- গৃহ বিচৰা নাহিলো ॥১৩
- মমত্ব ॥১৩
- নাৱৰীয়া, কি ভাল পাৰ তই ॥১৫
- মই তেওঁৰ কামতে থাকো ॥১৬
- তিনিটা কবিতা ॥১৬
- নিখোৰ কবিতা ॥১৭
- এৰাবিংশ স্বাতিকাৰ কুকৰ্ম ॥১৮
- বাতি ॥১৯
- মিত-ভাষ ॥২০
- মোৰ আঁহৰ অমৃত ॥২১
- অকৌপাহ ॥২১
- এবুৰ নিম্নগত ॥২২
- শাওন আহিব ॥২৩
- বৰ্ণালীময় সন্ধিয়া ॥২৬
- তুমি চাহ বাগিচাৰ -
- ইৰিপদ চাওতাল ॥২৪
- বিষয় - অকৌপাহ পাজ ॥২৬
- হুড়াচাকি ॥২৭
- মই তাইক এপাহ বঙা গোলাপ -
- খুজিছিলো ॥২৮
- দুমলয় ॥২৮
- একাৰ ফুলা দেখি বেজাৰ -
- কিয় লাগে ॥২৯
- উদ্ধাদ মাথো সময় ॥৩০
- গছৰ আগত পাতৰ আঁৰত ॥৩১
- নাও আৰু নাৱৰীয়া ॥৩২
- গৃহ, মিল আৰু ইতিহাস ॥৩২
- ইন্দ্ৰৰ চহৰত মোচামাচা ॥৩৩
- পাঁচটা স্তবক ॥৩৪
- দুবৈৰ পৰ্বত অতিকৈ সুবনি ॥৩৫
- নিম্নগত বাতিৰ স্তবক ॥৩৫
- স্বার্থ ॥৩৬
- সাম্বত গতি ॥৩৬
- তুমি, মই আৰু এটা বাতিগুৰা ॥৩৭
- বহাগ মানে দুখহা নহয় ॥৩৮
- হাঁ ॥৩৮
- নিশ্চয় এদিন ॥৩৯
- দুটা স্তবক ॥৩৯
- শব্দবিদ্ধ চেতনা ॥৪০
- তুমি আৰোহন কৰা ॥৪১
- বেদনা ॥৪১
- যুদ্ধৰ নিয়ম ॥৪২
- হুত ॥৪২
- বিষয় : আদ্যৰ চেৰেছা ॥৪৩
- গৌৰ অকলে থাকিবলৈ দিয়া ॥৪৩
- পৰমা ॥৪৫
- অন্ধিত্ব ॥৪৬
- স্বাস্থ্য ॥৪৬
- বিহীন গুনবোৰ ॥৪৭
- তুমি এতিয়া ক'ত ॥৪৭
- হুত গছবোৰৰ বাবে ॥৪৮
- মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল ॥৪৯

সম্পাদক: অমল কলিতা, সচিব: তপন কলিতা
 উদ্যোগ: কামৰূপ উদ্যোগ

নতুন সাহিত্য পৰিষদ, গান্ধীয়া শাখা ছাপন হোৱাৰ পিচতেই ইয়াৰ কাব্যশ্ৰেণী 'সদস্যসকলৰ দাবীত অনুষ্ঠিত' কৰা হৈছিল এক অন্তৰ্গামীয়া অৰ্থাৎ আকৰ্ষণীয় কবিতা সন্ধিয়া। তাৰ পিচতেই দাবী উঠিল এখন কাব্যলোচনী প্ৰকাশৰ, য'ত 'সদস্যসকলে' কাব্যচৰ্চা অব্যাহত ৰাখিব পাৰিব। ইতিপূৰ্বে ইয়াৰ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা 'চন্দ্ৰিকা'ৰ প্ৰকাশ এক যুগপ্ৰায় পৰিবেশৰ বুলি হৈ বন্ধ হৈ গৈছিল। সদস্যসকলৰ বুকুৰ গাভীৰত থকা ছাৰ্ভি উকলুনি আনিও অনুভৱ কৰিলো। সেই অনুভৱৰ ফলস্বৰূপে এদিন প্ৰকাশ হ'ল 'অদ্যাবধি'।

'সদস্যসকলৰ' আশী গতাঃশৰ্হ মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, ছিৰ কৰা হ'ল এজন ছাত্ৰী সন্দাদকৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰতিটো সংখ্যাতে একোজনকে নতুন সন্দাদকে কাম চলাওক। তেওঁলোকে তেতিয়া কাব্য-চৰ্চাৰ লগে লগে সন্দাদনাৰ আধ্যাত্মিক জ্ঞানমিনিও আহৰণ কৰিব। সেই সিদ্ধান্ত অনুসৰি কাম হ'ল।

সদস্য এটা হ'ল মানদন্দৰ কথাটোক লৈ। প্ৰথম সংখ্যাও প্ৰকাশৰ বাবে অহা আঁড়ে কুৰি কবিতাৰ পৰা কোনোমতে একুৰি কবিতাহে নিৰ্বাচন কৰিছিলো প্ৰকাশৰ বাবে। সেইসময়তে আমি আৰু এটা সিদ্ধান্ত ল'লো - আমাৰ অগ্ৰজ কবিমকলৰ পৰা আমি কবিতা আনিম - ন শিকাৰ মকলক দিয়ে কিছু 'গাইড' দিব। শেষ পৃষ্ঠাটোত বিভিন্নজনৰ দৃষ্টিভংগীৰে কবিতা সন্দাদকে কিছু কথা কোৱা হওক - শিতানটোৰ নাম ৰখা হ'ল 'ইংগ'। অগ্ৰজ কবিমকলৰ পৰা আমাক সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিল শান্তনু শৰ্মা, বিপুল কুমাৰ দত্ত, প্ৰব শৰ্মা, বীতেন জেজী, মনোজ শৰ্মা আৰু পৰকজ গোবিন্দ মেধি।

'অদ্যাবধি'ৰ কবিতাই এদিন দুকুৰিৰ ঘৰ ফুৰা কৰিলে, তাৰ পৰা এদিন আঁড়ে কুৰিৰ কাম পালেগৈ। ইতিমধ্যে অকল-ঠোত 'অদ্যাবধি'ৰ জনপ্ৰিয়তাই আমাক যথেষ্ট উৎসাহী, আন্তৰিক-প্ৰাণী আৰু দায়িত্বশীল কৰি তুলিছে। অয়োদশ সংখ্যাৰ পৰা আমি উদ্বিগ্নতাৰে লক্ষ্য কৰিলো 'সন্দাদনা' কৰিলে অহা কবিতাৰ ভিৰ পাতলিছে। কিয়? কেইদিনমান পিচতেই আমি উত্তৰটোও পালো। আগতে দিনটোত দুটা কবিতা লিখা কবিজনে এতিয়া সপ্তাহত দুটা কবিতা লিখা কৰিছে - কিন্তু অনুভূতিৰ গাভীৰতা বৃদ্ধি হৈছে, দৃষ্টিভংগী অধিক প্ৰমাণিত হৈছে, শব্দৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত স্তিতব্য্যী হৈ পৰিছে আৰু সবাতকৈ ডাঙৰ কথাটো হৈছে তেওঁ বিষয়বস্তুৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান একক, অনন্য বিষয় আৱিষ্কাৰ কৰিছে।

অদ্যাবধিৰ গুনগত মানদণ্ড ওপৰলৈ উঠিল কিন্তু মাত্ৰিক মান-দণ্ড কমিল। আমি এদিন সিদ্ধান্ত ল'লো অদ্যাবধি দুমহীয়া কৰা হওক। হ'ল। আৰু এই পৰ্যন্ত অদ্যাবধিৰ মোতবতা সংখ্যা প্ৰকাশ হৈ গ'ল।

দ্বিতীয় কথা/সংকলন

অদ্যাবধিৰ দ্বাদশ সংখ্যাৰ কাম চলি থাকোতেই দাবী কৰা হৈছিল

প্ৰথম সংখ্যাৰ শ্ৰেষ্ঠ কবিতাৰ সন্ধান এটা লাগে। অদ্যাবধিৰ ভান কবিতাবোৰ একেলগে পঢ়াৰ হেঁপাই এই দাবীৰ আত্মতুৰীণ উত্থাপন কোনো ক্ষেত্ৰে নাছিল। কিন্তু কথা হ'ল কামটো কেনেদৰে কৰা হ'ব? অদ্যাবধিৰ সংখ্যাবোৰ বিভিন্নজনৰ ওচৰত থাকে, একে সময়তে পোৱাতো সহজ নহয়। ওখাপিও লাহে লাহে আমি সংখ্যাবোৰ গোটাৰলৈ ল'লে - এদিন-দুইটা সংখ্যা একেলগ হ'ল। দুটা সংখ্যা যথামন্যত-হাতত নগৰাত-তাৰ চাই পূৰাবলৈ অন্য দুটা সংখ্যা ব্যৱহাৰ কৰিলো। প্ৰাথমিক ভাবে নিৰ্বাচিত মাতুৰি কবিতাৰ মাজৰ পৰা আমি দুডালভাৱে নিৰ্বাচন কৰি উলিয়ালো। আৰু তাৰে তিনিখনি কবিতা - সামগ্ৰিকভাৱে এইকেইটা কবিতাই অদ্যাবধিৰ চৰিত্ৰ, মানদণ্ড আৰু কবিসকলৰ উত্তৰাৱৰ্তি পাঠকৰ আগত দাঙি ধৰিব পাৰিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। প্ৰাথমিক ভাবে আৰু এটা কথা স্মৃতি কৰি দিয়াতো ভান হ'ব। হাতেলিখা আলোচনী এখন লিখি উলিওৱাতো যথেষ্ট কষ্টসাধ্য, চিন্তনীয় আৰু এক দীৰ্ঘলীয়া প্ৰক্ৰিয়া। এটা পৃষ্ঠা লিখি উলিওৱাত আশংকা, দুখ, দুৰ্বলমান আৰু গভীৰ সন্মানসংযোগৰ প্ৰয়োজন। মেয়ে কলেবৰ এটা সীমাৰ ভিতৰত ৰাখিবলৈ আমি বাধ্য। ইয়াৰ ভিতৰতে অজ্ঞাতমাৰে বহু বানান তুলি হৈ যায়। তুলিবোৰ আমি পাৰ্যমানে মুদ্ধ কৰো - তুলিবোৰে যে আলোচনীখনৰ মানদণ্ডৰ ক্ষতি কৰে সেই কথাও আমি মনত ৰাখো। তাৰ গিছতো কিছু তুলি ৰৈ যায় - তাৰ বাবে আমি ক্ষমাআৰ্থী।

কবিতাৰ স'তে আমি সংযোজিত কৰিছো অৱগুণ্ঠনৰ (অদ্যাবধিৰ সঙ্গদকীয় গিঠান) এক নিৰ্বাচিত অংশ, ক্ষেত্ৰ পৃষ্ঠা আৰু এমুঠি কলাজ।

এইখিনি সম্বন্ধে অদ্যাবধিৰ বিশেষ সংখ্যা মজাই উলিয়াই দিছো অজ্ঞানানোকৰ মাজলৈ। যিসকলৰ অদ্যাবধি 'অদ্যাবধি' চোৱা সৌভাগ্য হোৱা নাই সেইসকলৰ বাবে এয়া এক প্ৰতিনিধিত্বকৰণ।

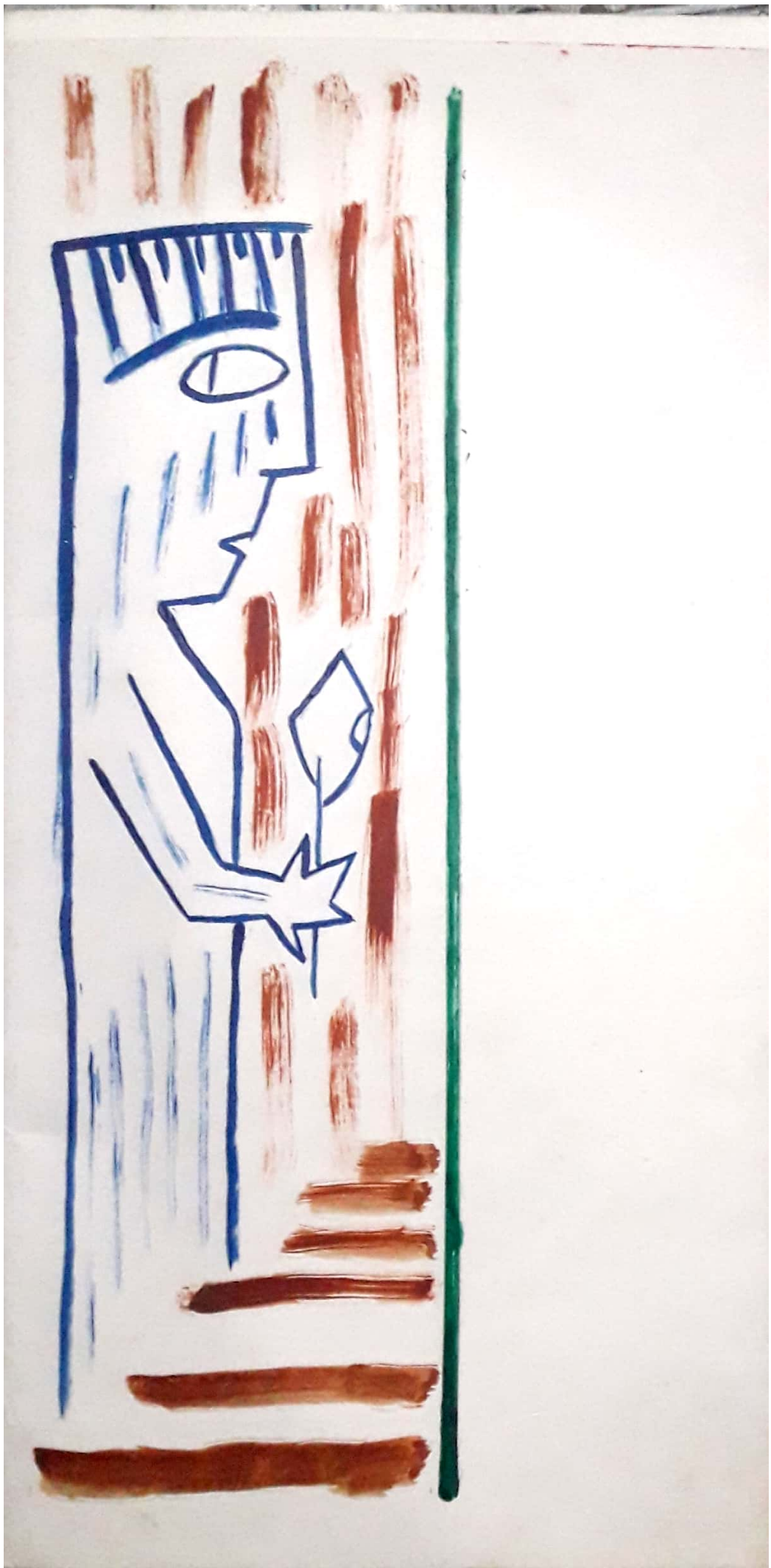
তৃতীয় কথা / আমাৰ আশা

আজালৈ বহুধৰণৰ কবিতা আছে। নতুনকৈ যিসকলে কলম তুলি লৈছে সেইসকলৰ প্ৰধান বিষয় দুটা - প্ৰেম আৰু বিদ্বেষ। উৎসাহীৰ গভীৰলৈ নোহোৱাকৈ উক্ত বিষয়দ্বয়ৰ বিষয়ে কলম তুলি নোৱাতো যথেষ্ট বিপদজনক কাম বুলিয়েই আমি গন্য কৰো। চৌপাশে অলৈম বিষয় মিচৰতি হৈ আছে, চাব জানিলেই হ'ল। বিষয়বস্তুৰ ভিন্নতাৰ দৰেই শব্দছয়নো কবিতাৰ এক প্ৰয়োজনীয় সঙ্গদ। এই ক্ষেত্ৰত আমি পুৰুষ দিও সাদাৰণ শব্দেৰে অসাদাৰণ অৰ্থ প্ৰকাশত, অসাদাৰণ শব্দেৰে সাদাৰণ অৰ্থ প্ৰকাশত নহয়। তাৰোপৰি কবিগৰাকীৰ ধৈৰ্য, একাগ্ৰতা আৰু অনুশীলন এক অত্যাৱশ্যকীয় সঙ্গদ।

কবিতাক জনমুখী কৰাত কবিসকলেই আগভাগ ল'ব লাগিব। নহ'লে সাদাৰণ মানুহৰ পৰা কবি আৰু কবিতা অক্ষয়! তাতৰি টা থাকিব আৰু এদিন কবিতাই গানো নাগাব, শব্দও নকৰিব। যদি এজনৰ মবল মানসিকতা প্ৰয়োজন আতাই।

শেষত, মৰুদ্যান পতাৰ বাবে হৃৎপ্ৰতিজ্ঞা এজাক তৰুণৰ তৰুণৰ পৰা অদ্যাবধিৰ সমূহ মৰুদয় পঢ়ুৱৈলৈ আমি আন্তৰিক মুঠেছা প্ৰদান কৰিছো।

আমি জানো কবিতাৰ দোকানত কটিৰ
দাম থাকিলেও কটিৰ দোকানত কবিতাৰ
দাম নাথাকিব পাৰে। তথাপিও আমি
আমাৰ আত্মনিবোধক সফল কৰি লোৱা-
আত্মনিৰ মাজেৰে বোৱাই দিও মন
আৰু মগজুৰ চৈতন্যক - ইমান চোতালৰ
পৰা মিথন চোতালনলৈ। আমি নগতে
জানো অথবা মনত ৰাছো - উপনদী
নাথাকিলে শূকাই মাৰ নদী। সেইবাবেই
অতিয়াও মাহুগৰ্ভত দ্বিত হ'ব সন্ধান।

নাতিম হিকমতক আমি নগ লোৱা নাই
অদ্যৰ্থি। তথাপিও আমি অদ্যৰ্থিত
ইনো আৰু অতিয়া আমি আগবাঢ়ি
বৌদীহু আকাশৰ বুকুৱৈ। পাৰ্থি চৈত
কৰাৰ প্ৰয়াস অতিয়াও গজা নাই আমাৰ
বুকুত; কিন্তু আমি জানো - আমি পৰিধি
দুৰ্গ কৰিম। শস্যক্ষেত্ৰত সগৰে থিয়
হব পৰা আমিও একো একোটা
ক্যামন যৌৱন।

নীলোৎপল মন্ডা

গল্প ১০০, কথামা সঙ্গীত

মে

ভা

ৰ

ত

ক

৩

০

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

৬

মে ভাৰত কী লড়কী হুঁ
 মেইবাবেই নেকি হেৰুৱাই পেলাইছো
 নাৰীমূলত কমলীয় কাপোৰ
 হাতৰ অনিবন্ধত থাকিব লাগিছিল যাৰ
 এজাক জাকৰীয়া থাক
 পিছে আছে নষ্ট পুৰুষৰ নিশাৰ অন্ধকাৰত
 আক্ৰোশৰ আঁচৰ
 শিৰত থাকিব লাগিছিল যাৰ কপাললৈকে বৈ পৰা
 মেঘৰ আলিঙ্গন অঁকা বঙেৰে সূৰ্যৰ নোহাতৰ বৰণ
 বুকুৰ উদ্ভূত ঢাৰি শীতৰ কুঁৱলীয়ে
 কটাৰ লাগিছিল য'ত নিদাৰ কুঁৱলীয়া বিনীত বাতি
 পথৰ দৰে পোন নাৰীদেহৰ কঁকালৰ ডাজ এটাত
 জিৰণি ল'ব লাগিছিল য'ত অজান বাউৰুৱা
 মেই শীৰ্ষ শৰীৰত আজি অপুৰুষিয়ে পাৰিছে পাতি
 গোমালোক যিফকলে নিশাৰ বেৰেটোৱাত উদ্ভাসন কৰিছা
 গোহাক আৰু শৰীৰৰ আকৰ্ষণীয় উদ্ভাস
 চাৰিচকীয়া বাহনত আলফুলে এৰি দিছা হেনলীয়া আমেজ
 আইছক্ৰিম আৰু চাইনীজ তিচত লুকাই থকা সুধাদু গুঁঠবোৰ
 গুজি দিছা প্ৰেমিকৰ সুগন্ধি বাত্বন্ধনত
 গোমালোকৰ বাবেই স্বাধীনতাৰ ত্ৰিৰংগী অন্তৰাম
 পিন্ধিবাতি ! পিন্ধি ওলাবা
 ৰাজমহলৰ ওচৰতে ৰাজকীয় বেথ্যৰ আবাস ।
 মে ভাৰত কী লড়কী হুঁ
 আৰু মোক বহুবাৰ উলংগ কৰা হৈছে ৰাজপথত
 বুকুৰ মেটজীয়া ফলস্কত লিখা হৈছে ধৰ্মৰ ঠিকনা
 অণ্ডেলিৰ মাজৰ পৰা কাঢ়ি নিয়া হৈছে কলচ
 মেদবহন মানুহৰ বাচনৰ আৱৰ্জনাৰ মাজত হেৰাই গৈছে
 মোৰ শৈশৱৰ গান , তোলনি -বিয়াৰ উকলি নাম
 ছোৱকৰ গজদেহী অজগৰৰ স'তে কেবাবাৰো বিক্ৰি কৰি
 নাৰী বুলি দেহত পাৰি দিব বিচৰা হৈছে
 অত্যাচাৰৰ আৰণ ।

মে ভাৰত কী লড়কী হুঁ
 তৃতীয় বিশ্বৰ ওগৰাকী নামী দামী
 পৰীক্ষাগাৰৰ ৰমণী আণী
 মোৰ বুকুৰ ভিতৰত অৰ্দ্ধশতাব্দী উলংগ জ্বালানুখী
 মে ভাৰত কী লড়কী হুঁ ।

পংকজ গোবিন্দ মৌখি

প্ৰথম বছৰ , দশম শ্ৰেণী

অ চি না কি

সকলোবোৰেইতো চিনাকি !

মানুহৰ বঙীন-পৰিচয়, নাৰীৰ অহুকাৰৰ অৰ্হতা,
মোৰ্ পোছাকবোৰ,

নাৰীৰ ওচৰত হেঁপাহৰ ফুলবছা আগাহৰ বাহনবোৰ,
য'ত উচি ফুৰে সন্ধিয়াৰ আনিজ্বন অনন্য আভিজাত্য
সকলোবোৰেইতো চিনাকি !

ঘৰবোৰ, য'ত মোমাৰ্ থাকে নিৰাপত্তা শৰীৰ
তাৰ আঁচি একাৰৰ বেৰোৰা গাভে ;

পানখানা পাতি ঢোকে-ঢোকে পান কৰে। তুমুনিয়াহ
আনিবাটবোৰক উপহাৰ দিও একোটা হেলনীয়া অবয়ব।

অবাবতে ইজনে সিজনৰ কথা কাঢ়ে, হাত কাঢ়ে ;
তেজৰে আঁচি মৰিমানীত হাট পাভে
সকলোবোৰেইতো চিনাকি !

হাতুৰিবোৰ, যিবিলাকে ডাঙৰি পাৰে কঠিনতা ;
কাঁচিবোৰ, য'ত লাগি আছে ধানৰ মোনানী জী,
ঘামবোৰ, নাৰীৰ চকুৰ দৰে উজ্জ্বল টোপানবোৰ,
আৰু কবিতা -

হাত মেলি যিজনী বৈ থাকে আত্মনত ;
সকলোবোৰেইতো চিনাকি !

অচিনাকি !

পৰকত গোবিন্দ মেধি

প্ৰথম বহুৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা

বাতিৰ ছুতুত যেতিয়া জল ইব পাতাতৰ
সৰিয়হ ফুলা আকাশে স্নানটি লব
চৰাইৰ কলিকাব নিৰৱধিক
দুগৰীয়াৰ দুখবোৰে যেতিয়া
নাৱৰ উটীয়ালী ৰাগ হৈ
উত্ততি আহিব।

সংকল্প

ৰুমিলি. তই যেনেদৰে সপোন ৰচ
নদীৰ প্ৰেমৰ
মাগৰৰ নীলিমা জলধিৰ মতে যুঁজি
আগা কৰ এখন 'আকুমক'ৰ
বৈজ্ঞানিক গতি-গমত সপোন ৰঙে
তেনেদৰে ময়ো বহাগৰ

হৃদয় উগৰিহৰ বুকুত ৰোপন কৰো
আত্মাৰ মহাকাব্য
আজিকালি মই সুৰাৰ পিয়লাত মূম নুতুৰাও
বদুমতী মোচায়াহি মোৰ ওচত
বাঁহীত বজাও শব্দ
সন্তম সুৰৰ দুৰ্গ

ভাস্মাৰ কোমল বিন্যাসে
পুলকিত কৰিবলৈ
এয়াতো প্ৰেম নহয়
এয়া অমোঘ আলয়
আপোন অগ্নিতাত্তে যি
আলোকিত কৰি ৰামে চোপাশ

শিলৰ বুকুত ৰোপন কৰা বন্ধু
ফুল আৰু চন্দনৰ সুবাস
বিশ্বাসৰ স্মৃতিয়ে দোৱা
হাত বাউলি মাতিছে তোমাক
গাজে যদি গাতিবলৈ দিয়া মেঘ
আঘোণৰ পথাৰতে ৰোৱনীৰ নাৱনি হাতেৰে
জন্ম দিয়া জনকৰ শান্তি সীতাক।

সুগেন শৰ্মা

অক্ষয় বহুৰ, দ্বাদশ সংখ্যা

(প্ৰয়াত বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য লৈ)

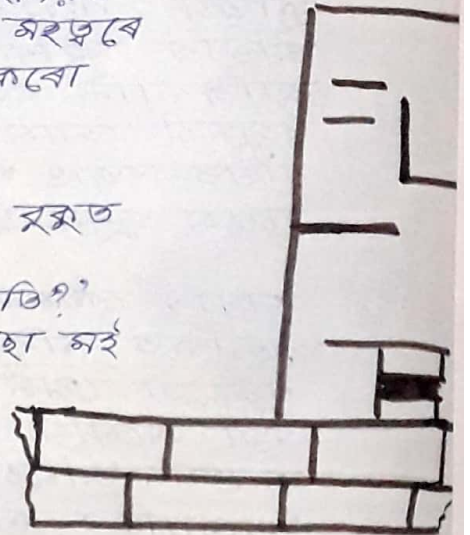
ভূমি

বিশ্বাংৰ সজীৱ ভূতি
আজিও মোৰ হৃদয়ৰ আপদমন.
সমতলৰ চহৰে নগৰে লগ পাও তাক ইঠাতে
নুহঁতৰ চাপৰিত তাৰ সঁতে
জীৱন আৰু মই বিহু নাচিব পাৰিছো
মাথো আঁৰ বাবেই
বগুৱা বাইছো পৰ্বতলৈ
আদৰি লৈছো একোখন হিয়াৰ আলিঙ্গন।

আ
কোঁ
আ
ছি
বা

মহদা গোমাঁয়ে ৰেল বগৰালে,
প্ৰতিধ্বনি থমকি ৰ'ল মোৰ হৃদয়ত
প্ৰতিদ্বিয়াত তোমাৰ হৃদ্যৰ মহত্বৰে
প্ৰত্যেকজনেই ইবলৈ চোঁৱা কৰো
একোজন মহদা গোঁমাই।

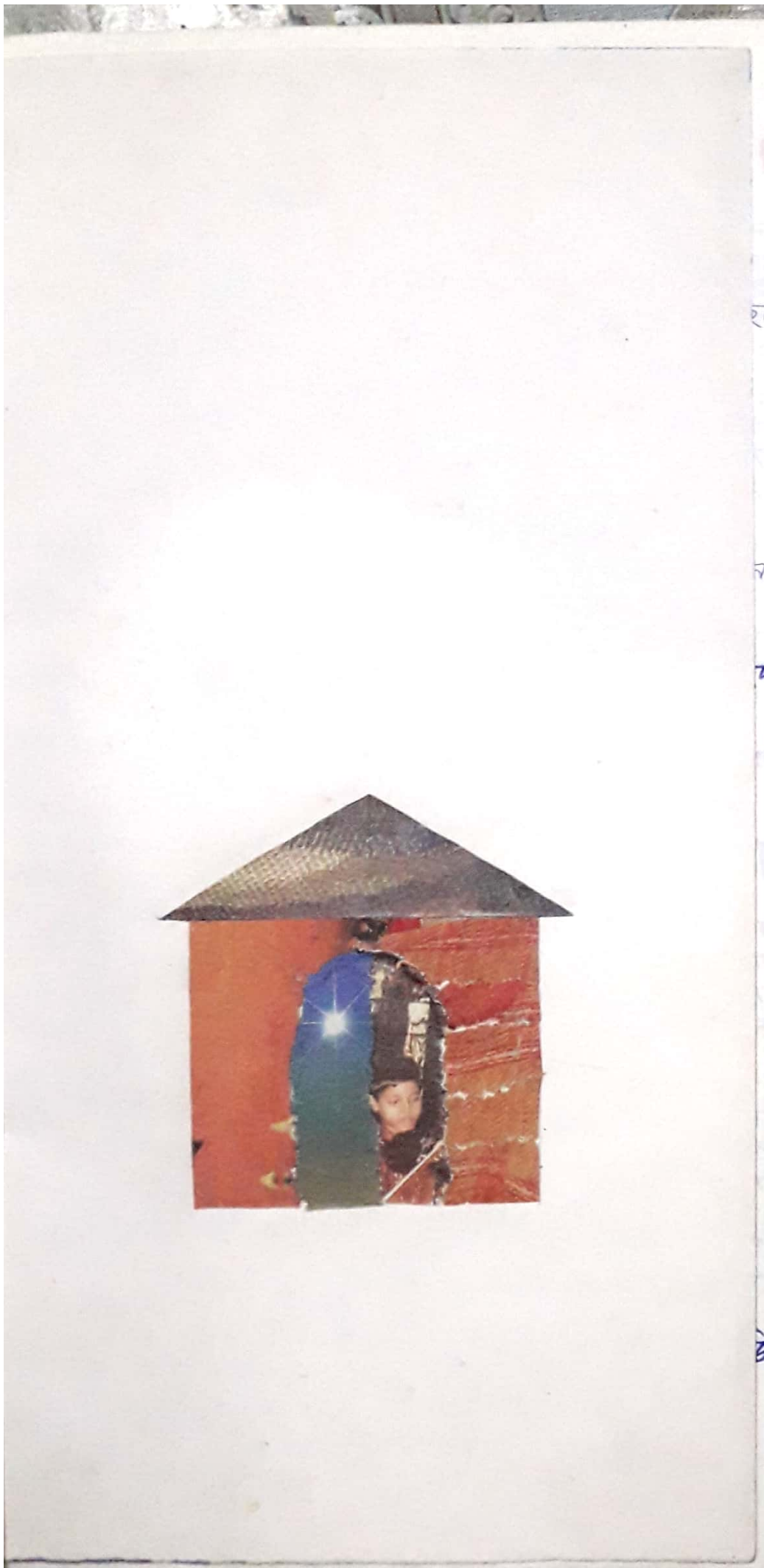
সপ্তৰঙৰ সমাহাৰ আকাশৰ বুকুত
তোমাৰ ধ্বনি প্ৰতিধ্বনিত ইল
'বিফুৰাতা এতিয়া কিমান ৰাতি?'
স্নাবে আছে তেঁও, স্নাবে আছে মই
উগা কলিজাটোৰ সঁতে
দেৱানৰ মাজত আঁঠে কুৰি
ইটা লেমি লেমি।

আকোঁ আহিবা ভূমি
ৰেলৰ মিডিকীয়েদি ভূমি চাম
তোমাৰ আঁহাৰ আকাশ
নুহঁতৰ পাৰত বিহু নাছি উদ্ভাৰ্তল ইম
ভূমি, মই
অৰেন. চানুলী হঁতৰ সঁতে।

সুগেন শৰ্মা

অমল বহুৰ, সম্ভৱ সংখ্যা

চাওতে চাওতে 'অদ্যাবধি' এবছৰীয়া
হব হ'লহি। যন্ত্ৰৰ যুগত এখন হাতেলিখা
আলোচনীৰ সফলতা পাঠকৰ বিচাৰ।
বিগত বছৰৰ ঘাত-প্ৰতিঘাতে আমাক
শিৰগালে ঘাত-প্ৰতিঘাত হ'ল জীৱনৰ
চালিকা শক্তি। অধিকাংশবিধৰ ডায়াত-
জাগ ডেকা তেজ বজ্জু মুঠিত। তাও পুৰু
গড়া হাহুৰিলে। স্বদেশ সেৱাৰ উদ্ভামিৰোৰ/
তাও উৰি য'ক চূৰ্ণ হৈ।
উন্নত মানদণ্ডৰ লিখনি এখন আলোচনীৰ
মানদণ্ডৰ মূলকথা। যিহেতু লিখক সকল
আলোচনীখনৰ জীৱনীশক্তি স্বৰূপ, এইক্ষেত্ৰত
তেখেত সকলৰ দীৰ্ঘজুতিত আলোচনীখনৰ
প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা বিলম্বৰ কাৰক
হব পাৰে।

অজয় চক্ৰৱৰ্তী

প্ৰথম বছৰ, একাদশ সংখ্যা

চিকৰা

বৰষুণৰ অধম চৌপালটো পৰিছে
নৈৰ দাঁতিৰ ফুৰাৰিত মই জ্বৰি আছে
জীৱনৰ অন্তীৰ্ণনী পান গুলি
মোৰ কাষত ফুৰুৱা হৰিণ গোৱালি
নদীৰ পানী হালি ওলাই আহিল
এজাক চিকাৰীৰ গুলি।
মোৰ হৃদয়ত হিটিকি পৰিল তেজ
মোৰ চৌপাশে তেজৰ নিয়ৰ।
মোৰ বুৰুণে বুনি লৰৰি আহিল
আহত হৰিণ গোৱালিটি!

ৰুণী দেৱী

অধম বৰ্ষ, অধম সংখ্যা

চিকৰা চিকাৰ

জোনাকী

পৃষ্ঠত গোহৰৰ বেঙনি
সুদৰ্শন আঙাৰে আলিঙ্গনাবদ্ধ
ধৰিতীৰ বহুত জোনাকী সন্মত।
অহুৰৰ মোক্ষময় অহুতিৰ বহুত
আহা বিলীন হৈ যাও
দেহে-মনে!
বহুত নিঃসংগতাৰ গীতনতা
শব্দৰ আধিপত্যৰ শাস্বত উপলব্ধি
জোনাকী
ভূমি নিঃস্বার্থ আলোক
কালৰাতিৰ দুহুৰ
মোৰ অক্লান্ত বিৰুদ্ধে লামুৰি।

অসেনজিৎ দত্ত

অধম বৰ্ষ, অধম সংখ্যা

চিত্ৰপট

পাহাৰৰ চূতাত জোনাকী নিশা
অকলশৰে জোনৰ লগত মিতিবানি পাতিহো
যুগ যুগৰ স্মৃতিৰ বন্ধন বুলিহে
মাগৰৰ উত্তান তৰংগত মিলি যাও
ৰূপালী হৈ মাগৰৰ বন্ধনত ।

মোনালী দিনবোৰ মৰহি গ'ল
শতজনৰ প্ৰতিচ্ছবি
হৈ পৰিছে জীৱন্ত
চিত্ৰপটত গঠা মোনালী দিন

মই ছমি আৰু আমি
এটি পথৰ সন্ধানত
নেওজ গম্ভ্যৰ পৰা সূৰ্যলৈ ...
সূৰ্যৰ ওপৰত অক্ষুৰ্ণিত একোপাহি বহুল
তথাপি মই নিঃসংগ
ছমি জানানে !

শিঞ্জি বহু, গন্ধম সংখ্যা

বনফুল দেৱী

বিস্মৃত তেজ

কিচাদাত

লুপ্তৰ পাৰৰ বানিঘৰবোৰত
এতিয়াও লুকাই আছে তাৰ স্মৃতি,
তাক কঁহুৰাবোৰে চিনাকী ভাষাৰে মাতে
তথাপিহে সি আৰু বাঁহী নবজায় ।

তাৰ বাঁহীত ঘূণপোক লাগিছে
ৰুদ্ধ হৈ গৈছে তাৰ কণ্ঠ ;
পিপাসু বাঢ়ুলীবিলাকে খেদি আহিছে
তাৰ তেজ গিবলৈ ...

তাৰ প্ৰতিৰোপান তেজুই এতিয়া বিস্মৃত ।

অজন্তা শৰ্মা

প্ৰথম বহু, ৪৪ সংখ্যা

আখৰ বহু ছোৱালী

মুম কল্যা ৰাতিপুৱাৰো দ্ৰবত এৰি
তাৰ্হ আছে দহ কিলোমিটাৰ খোজকাটি
আখৰৰ সতে নিতৌ বাৰ ঘণ্টাৰ মিতিৰালি
আখৰ তাৰ্হৰ কথা
আখৰ তাৰ্হৰ ভাষা
আখৰ তাৰ্হৰ কুচি
আখৰেই তাৰ্হৰ সঙ্গী
নীৰবতা তাৰ্হৰ কথা
আখৰ বহু কাম তাৰ্হৰ গান।

দুখৰি বসন্ত শীতকাল হৈ
গছকি যায় তাৰ্হৰ শৰীৰ
কিয়াৰ চিহ্নিৰ আখৰ বাহি বাহি
(সবিনয় নিবেদন, এই যে ...)

তাৰ্হ হেৰুৱাই গৈলায় যৌৱনৰ ৰঙবোৰ
কিয়াৰ ৰাতিৰ সকলো গন্ধৰ মনোৰম কথা
তাৰ্হৰ আত্মত্ব অজীৱ কল্পনা।

আখৰ বহু ছোৱালী : তাৰ্হ আছে দহ কিলোমিটাৰ খোজকাটি
কুৰি টকা হাতত স্কটি মাৰি
তাৰ্হ উত্ততি যায় নিতৌ গধূলি।

তাৰ্হ নাজানে ছোমালিয়াৰ ডোকৰ বাতৰি
অথবা বহুনিয়াৰ বাৰুদৰ শক্তি কিমান
তাৰ্হৰ গানে-মুখে ওলমি থাকে

আজন্ম নিৰ্মাতনৰ শোষণৰ দ্বৰলিপি
তাৰ্হ পঢ়া নাই সাক্ষৰ কিম্বা ফুয়েৰবাথ

তাৰ্হ নাজানে ডোকৰ কথাই
কিদৰে মলনি কৰে তাৰ্হৰ দেহৰ ডাঁজ

আখৰ বহু ছোৱালী

তাৰ্হ আছে দহ কিলোমিটাৰ খোজকাটি

কোনে কব তাৰ্হৰ বাবেও আছে

এমন আকাশ

আৰু এমন পৃথিৱী।

তাৰ্হৰ বাবে আজি কাৰ কলমৰ পৰা

খহি পৰে দুখৰ চিহ্নাই

আখৰ বহু ছোৱালী

তাৰ্হ আছে দহ কিলোমিটাৰ খোজকাটি।

বিপুল কুমাৰ দত্ত

প্ৰথম বছৰ, তৃতীয় সংস্কৃতি

আমৰ সৈনিক

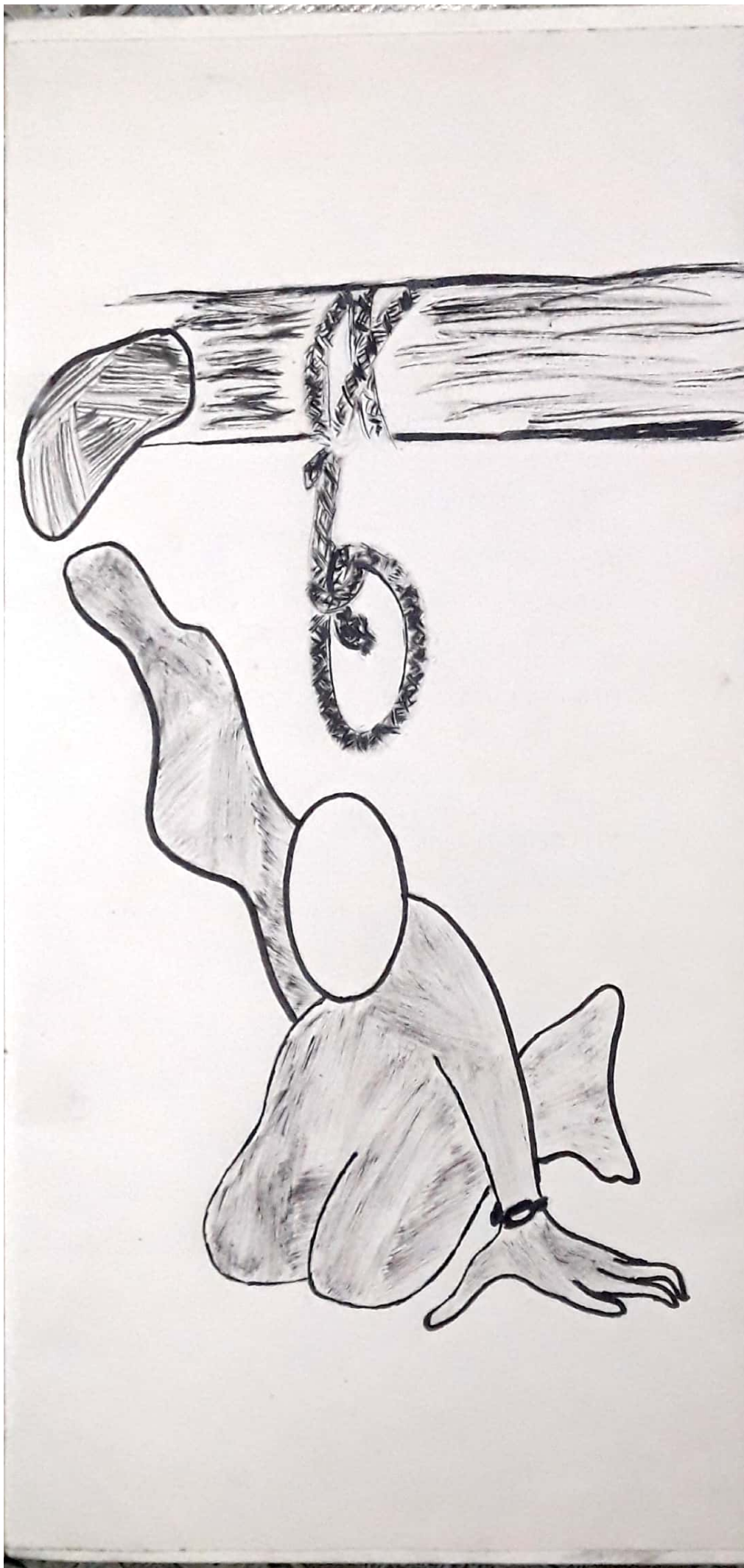

বিষয় : দুখ

দুখৰ বিষয়
মই কবিতা লিখিব নাজানো
অথচ পাঢ়ি ভাল পাও
আহা, মই কথা ক'ম
তুমি কবিতা লিখিবা।
দেখিছানে,
মৰবৰ পাতে পাতে সন্ধান কিম্বা কবৰমানা
চুই মেলি চাবলৈ উয় ইয়
মৃতকৰ মাজত আছে বেকি মোৰো দুখ
কঁপা কঁপা মাতেৰে কোনোবাই আহি
আঁক ক'ব -
কি কবিবা আই, কপালত নাই...
দেখিছানে
বাতিৰ চাৰিআলি!
বাৰ বজাতো নামি নাহে বাতি
কোকেইনৰ বিচাৰ বাতি ভাগৰি পৰিছে
গাঁও-চহৰ-ৰাজধানীত
মোটেফুৰৰ অন্ধ বুঢ়াজনেও একে উগাহে গঢ়িব পাৰে
বাতিৰ বাতৰি।
মৃতদেহক বগাই ধনৰ পাহাৰত উঠি
চাব লাগে কোন কিমান সুখৰী
অথচ ঘৰৰ ভিতৰতো নিৰাগদ নহয় নাবী,
দুখৰ বিষয়,
আমেৰিকা এতিয়াও আমাৰ কঠিয়াতলী,
সাম্ৰাজ্যবাদৰ দুৰ্ভীয়া জিডাই চেনেকি স্বাভাৱ
তৃতীয় বিশ্বৰ শস্যভূমি
আমি মাথো চহাও মাটি।
দুখৰ বিষয়
বহুতাই দুখৰ সমদলত নাই
যদিও নিতান্তই দুখী নিজৰ ভিতৰত
আচলতে -
'লেনিনঘাত'ত তুইক'প হ'ল
মেডোনাৰ দিল্লীক একক্যা নাউচ কৰিলে
ওই খবৰেৰে আক্ৰিও কাঢ়ি লোৱা হয়
আমাৰ দুবেলাৰ দুখুৰি।
দুখৰ বিষয়
মই কবিতা লিখিব নাজানো
অথচ পাঢ়ি ভাল পাও
আহা, মই কথা ক'ম
তুমি কবিতা লিখিবা
আৰু কবিতাই গান গাব
মানুহৰ গান!

বিপুল কুমাৰ দত্ত

প্রথম বহুৰ . ষষ্ঠ সংখ্যা

আমি কানো ক্ষুধাৰ নিবৃত্তি কৰিব
নোৱাৰো। অৱশ্যে ইয়াৰ বাবে
নিজকে সাব্যস্তকৰণৰ আৱশ্যকীয়
উৎসাহ যোগাব পাৰো। আমি
সুস্থতাৰ কৰিব নোৱাৰো, কিন্তু
সকলো সুস্থতাৰ সূখী হোৱাতো
বিচাৰো। সাময়িক আনন্দৰ বাবেও
আমাৰ এই প্ৰচেষ্টা নহয়।

আমি স্নাতক নৱোৎসুকক দ্বাগতম
জনাইছো। আমি বিচাৰিছো
তেওঁলোকে ইয়াৰ জৰিয়তে নিজক
আৰু আনকো সুজিবলৈ শিকক।

বিত্তি কাৰ্য্য

প্ৰথম বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা

আশা

তোমাক লৈ মোৰ বহুত আশা
আশাৰো মোৰ জীৱনলৈ চাগে পানী মেৰুকা
যেন ফাগুনৰ পচোৱাত দিশহাৰা শিমলু ফুলা !
মোৰ মূণ্য হৃদয়েৰে মাজো কাৰুণ্যৰ
কেতিয়াবা মনৰ দুৰ্ভাৱনাই ভাগে
অকৃতিম মৰমৰ ঘৰৰ লাহঁমুঠা ।
সেই ক্ষণত মনৰ উকা আকাশত
কেতিয়াবা হিয়াৰে শেৰালী ফুলে
কিহবাৰ উয়ত হিয়া কপৈ দুৰ দুৰ
প্ৰশান্তৰ উৰ্জিমালা হৈ ...
কিহবাৰ আনন্দত চকুনোৰে শেৰালী মৰে
মোৰ জীৱনৰ যৌৱন বৰষা হৈ ।

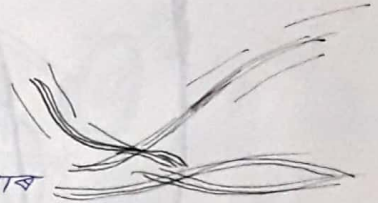

মনোজ শৰ্মা

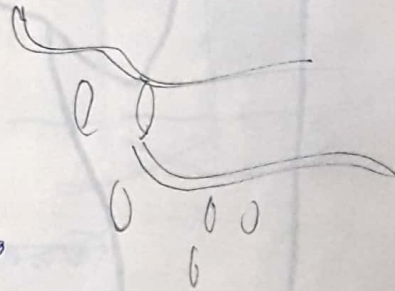
প্ৰথম বছৰ . নবম শ্ৰেণী

ত্ৰিলাজি

মময়ৰ পিচল পিচিয়েদি
নাগি আহে হৃদয়ৰ গান
গীতৰ ৰাগিনীত হেৰাই যায় জীৱনৰ ৰঙ
মময়া থাকোতেই শুষ্কৰাই লোৱা নীলা পূৰবোৰ
নহ'লে গীতেও মেলানি মাগিব দুৰ্গম গথ হৈ ।

গোটেই দেহত বিষম্ব মমাহাৰ
বুৰুৰ পৰা পিচিলৈ
চকুৰ পৰা চুৰলৈ
প্ৰতিমাজ বেটুনীয়া গোছাক লিপি
পথাৰত মিলি যাও গলমত ।

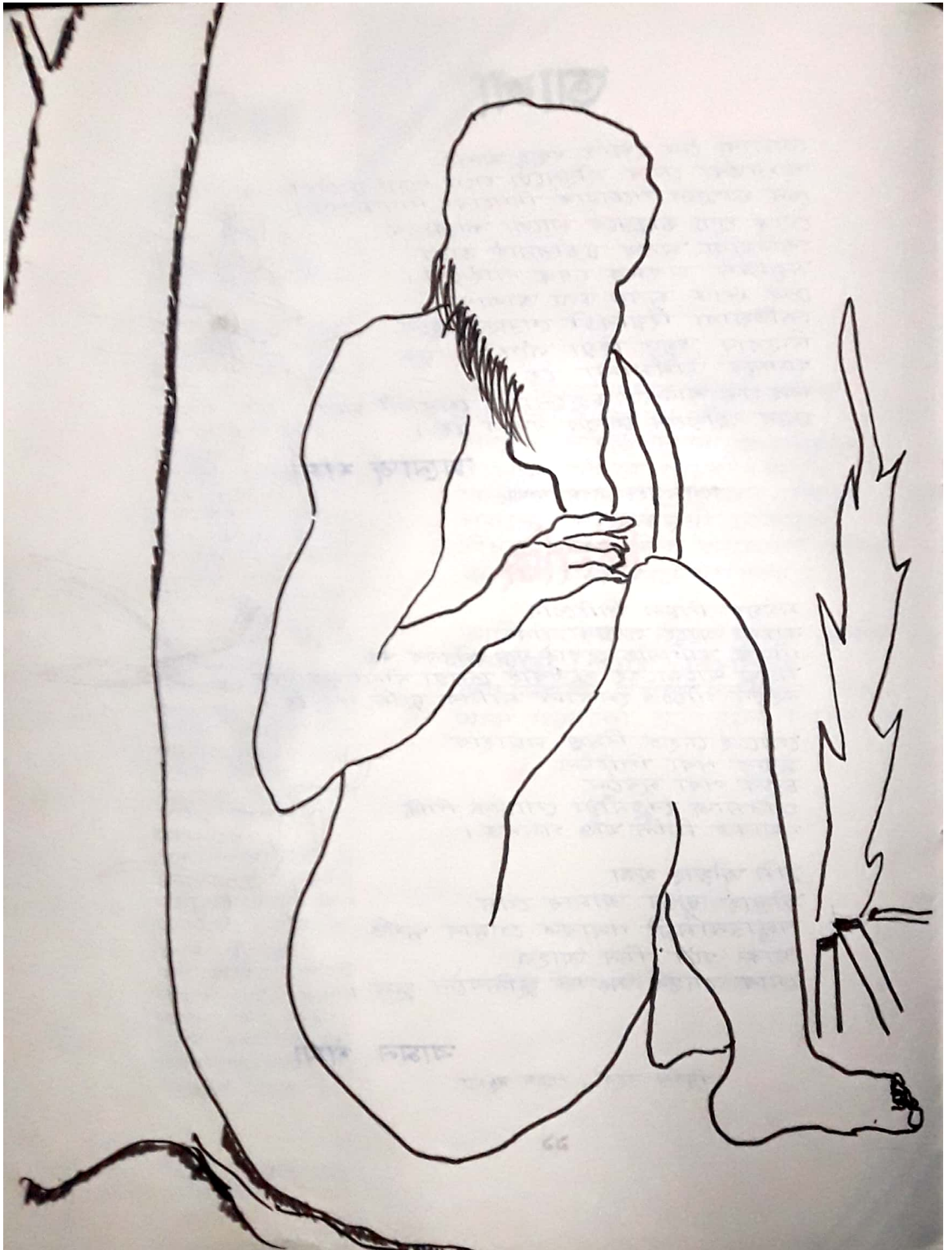

ভূমি জীয়াই থকা
জীয়াই ৰাখা আশাৰ প্ৰেম
মম্ভাৱনাময়ী পথাৰত তোমাৰ দ্ৰৱ্যত
আৰু এটা দিন আহব
মোৰ দেহৰ অংগত ফুলিবলৈ ফুল ।

বামন শৰ্মা

দ্বিতীয় বছৰ . পঞ্চম শ্ৰেণী

মই বিচৰা নাছিলো

মতীৰ্থ সমন্বিতে মই কাহানিও
মজা নাছিলো বেবিলনৰ শূন্যোদ্যান
সৃষ্টি কৰা নাছিলো 'ৰোমিঅ'-জুনিয়ৰে
অথবা ডিভাইন কমেডিয়া !

মোৰ মতীৰ্থ সমন্বিতে মই
পুনৰুত্থান বিচৰা নাছিলো
বেঙেলা-লখিন্দাৰ কিম্বা স্মাৰিও-মতুবান
অগহৰণৰ আশৰাও নাছিল আমাৰ
বিচাৰিছিলো মানুহ হিচাবে
জীৱনৰ অধিকাৰ

মই বিচৰা নাছিলো
নাজিবুল্লাৰ ফাঁচী
চাব মোজা নাছিলো হিৰোছিমা-নাগাচাৰি
বিকলাংগ, দৰিদ্ৰতা আৰু উপসাগৰীয় সমুদ্ৰ
মই চাব বিচৰা নাছিলো
নেলীৰ গৰা গহপুৰলৈ
ধৰ্মিতা মোৰ ভনীসকলক
লক্ষীপথাৰৰ গণকবৰ ...

মই বিচাৰিছিলো শান্তি,
মই বিচাৰিছিলো মুক্তি;
মই বিচাৰিছিলো ঐক্য ।

অজয় চক্ৰৱৰ্তী

অগস্ত্য বছৰ, দ্বিতীয় সংখ্যা

সময়

ফুলিবোৰে গান গোৱাৰ বতৰত
আমি উমলিছিলো
বৰষা বন গছৰত মাৰি
বকুলৰ মালা পাঠিছিলো
মনবোৰ আমি ফুলি থৈছিলো
কঁহুৱা ফুলৰ পাতত
মোজিৰ জুইত উত্তাপ আহিল
আমাৰ সজপ্ৰবাহত ।

শাতনৰ টুপুৰ টুপুৰ নাচোনত
তাঁহৰ বুকুত মই দলিচা পাৰিছিলো
প্ৰেমৰ আলফুলীয়া নেঘেৰীমোপা তাঁহৰ
তাঁহৰ কবৰীৰ মাতাল এক নিৰ্যাস
জিলনিৰ এক কপালী হাঁহি
নিশাৰ বৰষুণত উৰৰ গথাৰ
একাৰেকা দুটা আলিৰ মাজত সিঁচিলো বীজ !

পুত্ৰৰ মৃতদেহ আগত লৈ
বতাহক অভিযোগ দিব মোজা
দুখলিগিয়ানী কোন বৃদ্ধ মই -
যাৰ দুহকু ক্ৰমাত হালধীয়া
কিয় বাক,
কিয় বাক মই বিচাৰি ফুৰো
কুঁৱলীৰ মাজত সময়ৰ গোক !

অজয় চক্ৰৱৰ্তী

প্ৰথম বৰ্ষ, নবম শ্ৰেণী

নাৰৰীয়া, কি ভাল পাৰ তই

নাৰৰীয়া,

কি আনোড়িত অতীন্দ্রা তোৰ
উজাই নে উঠিয়াই ভাল পাৰ তই
ছৰিৎছুটা জোনাকে যেতিয়া
নৈৰ সঁতে সহবাস কৰিব খোজে
কিয় তই ফালি দিয় মাতি গম্ভা

নাৰৰীয়া,

আইব বক্তনদীত বোপায়ে
উজাই অনা নাৰেৰে তই এইখিনি পানি
কি অলীক কল্‌ফনা তোৰ ব'দৰ পথীৰ
তই যে পূৰা মাতাই বুদ্ধ পেমিক
তোৰ বুকুৰ বোঁৱতী নৈ খনিত
অবিৰত চলি থাকে এখন শীতল বুদ্ধ
হঁত উৎস হৈ পৰে
মাক্ক, নেনিন অথবা বুদ্ধ

নাৰৰীয়া,

কি ভাল পাৰ তই
পুনিৰ্মল আকাশ, মুক্ত বতাহ, নাৰীৰ দৰে নদী
প্ৰকৃতাৰ্থত মেউজী পেমিক তই
গিকি ল পেমৰ চোলা
তোক দেখি দেখি
'দ্বাৰ্ভদৰ পুতেকে নাও মেলি যায় ...'
গীত আওৰাই থকা কিশোৰজনে বাৰ্ট চাইছে
তোৰ দৰে জীৱনৰ গতিশীল নদীত
নাও মেলিবলৈ বুলি ।

অকুণ্ঠা বৰদলৈ

অমল বৰুৱা, অমল মংগা

১৫

মই তেওঁৰ কাষতে থাকো

মই তেওঁৰ কাষতে থাকো
তেওঁৰ গাৰ ৰং সানি লও চুত
মই জমাট উজুন অটুৰা মোন হৈ পৰো
আৰু পোহৰৰ এটা বিৰাট ভ্ৰদত বুৰ মাৰো ।

মই তেওঁৰ কাষতে থাকো
তেওঁৰ কথাবোৰ বজাই মাও বুৰুত
পুৰণি কেছেটৰ পিয় এটা গীতৰ দৰে
তেওঁৰ কথাবোৰে ধুন্ধিয়াম মোক
বোকাময় এটা গাঁতত যেন উৰুৰি থাই পৰো ।

মই তেওঁৰ কাষতে থাকো
তেওঁ মোৰ কাষতে থাকে
অথচ ইমান দূৰত
যেন পূৰ্ণিমা ৰাতিৰ জোনটো মোৰ বুৰুত ।

প্ৰণৱ শৰ্মা

প্ৰথম বছৰ, চতুৰ্থ সংখ্যা

ভিনিটা কবিতা

প্ৰিয় পদ আওৰাও
গৈগৰ ছুনি লও বুৰুত
যেতিয়া সকলো নিমাওমাও ।

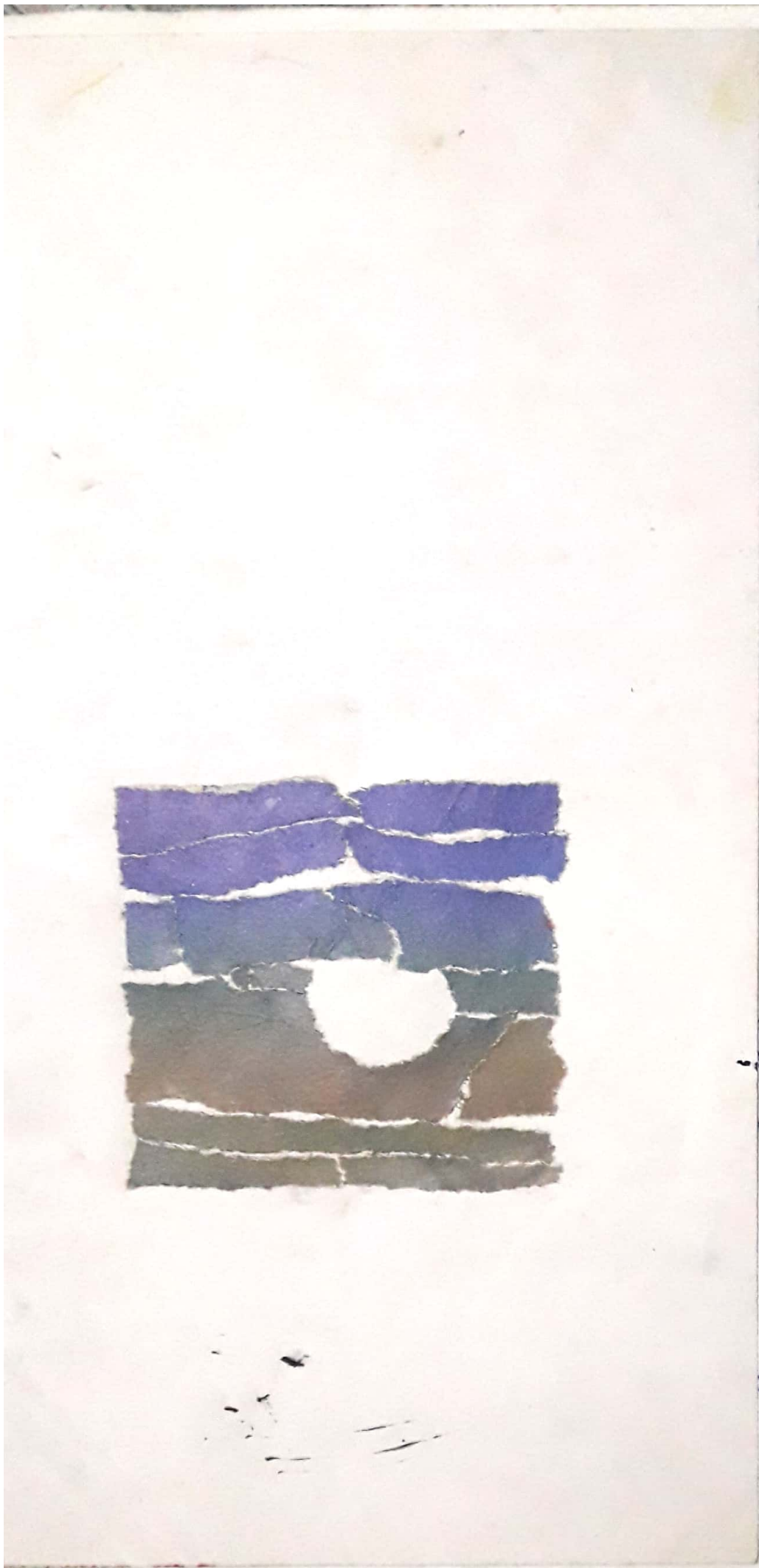

বেলি পাতত বহে
জোনাকো ফাকু খেনে
কবিতাৰ ঠোকৰোৰ বুৰুত হানে-জানে ।

সূৰ্যই নিচিনে ঘড়ীৰ কাটা
বুৰুৰাই ডাক দিলে
পোহৰৰ বৰষুণ আহে
দোপালপিটা ।

প্ৰণৱ শৰ্মা

প্ৰথম বছৰ, প্ৰথম সংখ্যা

এক অৰ্থত পৰমানু মাত্ৰ . মাত্ৰ . অনু
হোৱাৰ বাসনা এক নিষ্কল প্ৰয়াস মাত্ৰ .
যিহেতু দ্বন্দ্বৰ্শৰ ক্ষেত্ৰত অনুই আগুৱা
কৰে . অনুৰ মিননকাতৰ চৰিত্ৰ কিমান
দূৰ গৰিহনাযোগ্য নাজানো . কিন্তু কৰ
পাৰো অনুৰ এই চৰিত্ৰ বেয়া নহয় .
অনুৰ মিননত উৎপন্ন হয় দিগ্বিজয়ী
শক্তি . অৱশ্যে মিননৰ ব্যৰ্থতাৰ ফল
হব পাৰে অতি ভয়াবহ . জীৱনৰ প্ৰতি
অনুবোধৰ মহানুভূতি কিমান ?
নৈৰাজ্যবাদৰ মাজতো অন্ধ অতিশয়
অনুই গাব পাৰিবনে জীৱনৰ গান ?

কৰুণা বৰ্মন

প্ৰথম বহুৰ , নবম সংখ্যা

নিগ্ৰোৰ কবিতা

স্বাধীনতা, দামতা, গনতন্ত্ৰ নামৰ
ভাষাৰ অন্তৰ্কাৰবোৰ হয়
কোনো নাৰীৰ নিছকনী গীত
নিগ্ৰো নদীৰ সিগাৰলৈ চোৱা
বিনিমিত্ত বজনীত মৰিশানীৰ
জীয়া মানুহৰ কংকাল
মাৰে আছে সিহঁতবোৰৰ গিঞ্জৰাবদ্ধ গতি
মিচোৰিৰ বুকুৰ কলা মাটিক ভাৰে
পৃথিবীখন বহল
সিহঁত নিছিক দুৰ্গত আবদ্ধ আজি ।
শুনিছানে মাজনিগাৰ ৰোদন
মিছিছিপিৰ মোহনাত কাণ পাতি শুনিবা
দামত্বৰ বোজা কঢ়িওৱা কৃষ্ণ হাতীৰ
অৱলম্বন নিকৰণ দাঙান ।

মাৰ্কিনে হয়তো ভাষাৰ ফুলজাৰীৰে
ৰামৰাজ্যৰ খুঁটা পুতে
ওথাগিতো অমদদু এই স্বাধীনতা
শৃংখলিত দুওৰিলৈ চোৱা
মুৰৰ দেহৰ শ্বেতাংগ বৰবতাৰ
নিদাৰুণ চাবুকৰ ঢেকা
সিহঁত হেনো কলা নিশাও কলা
কলাৰ মাজতে লুকাই আছে অনাগত এটি উষা
পৃথিবীত জ্বলি থকা হেজাৰ বুৰা জুইৰ
ওকুৰা সিহঁতৰ বুকুৰ স্মৃতিৰ
উদ্ধৃত্ত দ্বৈহাই অনুব্ধ কৰে আজি হিয়া

একেটি স্নায়ো স্মৃতি
কলা আৰু বগা দুৰ্টি ৰঙ
কলা আৰু বগা দুৰ্টি ৰঙৰ বৈষম্য
কলাৰ মাজতো বিচাৰি গোৱা যায়
ৰঙা তেজৰ গোকুল ।

কুমাৰ ৰাজেশ

দ্বিতীয় বছৰ, পঞ্চম সংখ্যা

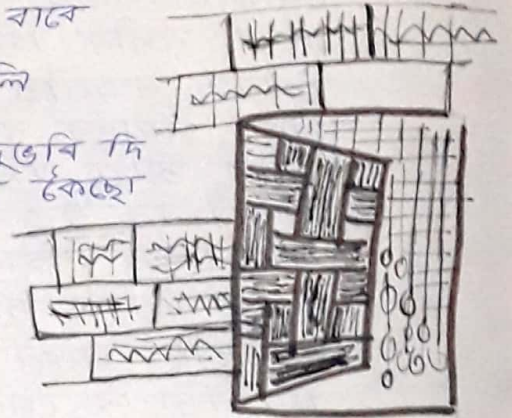

একবিংশ শতিকাৰ বুকুখন

স্থিৰীয়ে হেনো এটা সন্তান প্ৰসৱ কৰিব
বিম্বৰ আকাশক মোখা
স্থানীয় সন্মিলনক মোখা
ভাৰেও প্ৰভুতি চলায় নিনাদৰ বাবে

অম্বু একবিংশ শতিকাৰ দুৰাৰদলি
ৰবাৰ্ট ওৱেন, অদ্ভুত ছানি লোৱা
মই কান্দিয়ান সাগৰৰ দুগাৰে দুওৰি দি
নিউল্যানাকৰ মজিয়াত চপৰিয়াই কেছো
ধুমুহা আহিব !

ধুমুহা আহিব
ইউৰাল পৰ্বতৰ বুকু ভেদি
পিকিং, চাহাই, ভাৰতৰ বুকুত
প্ৰয়োজন মাথো এখন বুকুখন
অয়োজন নাই গাভীবেৰে বলীয়ান সব্যাসাচীৰ
সৰ্বহাৰা কৰ্ণ আনাৰ বিপ্লৱৰ স্তম্ভ !

ৰবাৰ্ট ওৱেন, অদ্ভুত ছানি লোৱা
ভাৰনাৰ দোমোজাত পৰা উদ্ধক হত্যা কৰা
হয় যদি ইওক অম্বু জাতি ধ্বংস
ওক নিধনৰ এয়া শেষ যন্ত্ৰ ।

দিখোঁৰ বুকুত বাজে দুন্দুভি
ইয়াতো ৰখিব বয়
ইয়াতো শূন্যায় ক্ষিপ্ত দানৱৰ অটহাস্য

এই নদীয়েদি হেনো ৰবাৰ্ট ওৱেন আহিব
তাৰেই স্তম্ভাত আমি ।

বুমাৰ ৰাজেশ

প্ৰথম বছৰ, মপ্তম সংখ্যা

ৰাতি

ৰাতিৰ

বহুত কথাই নিখা থাকে ৰাতিৰ বুকুত
গাভৰু জোনাক, বেঙুনীয়া বঙা
নিষিদ্ধ পাতুৰ আৰু অন্যান্য
আইতাৰ চোতালৰ জোনবাইৰ মাথুত
লুকাই থাকে ৰাতিৰ বুকুত।

ৰাতিৰ উপমৰ্গ্য বহুত
নিজম-ৰাতি, কপালী ৰাতি
নিমংগ ৰাতি ইত্যাদি।

ৰাতিয়েই গাভৰু ধাৰণ কৰে
দুই সন্তান অথবা জাবজ
মগৰ্ভা হয় বুকুৰ মেউজ উপত্যকা

ৰাতিৰ নামো অনেক
নিগা, বজুনী, ৰাতি ...
নিৰ্জনতাৰ সঁতে চুক্তি কৰে ৰাতিয়ে

মকলোৰে নিজস্ব গতিত
আৰু অপিয়না মদিৰা ঢালি
উদ্ধল কৰি তোলে ৰাতিয়ে
ৰাতিয়েই গাভীৰ হয় নদীৰ নিমংগতা
আগোন হৃদত উদ্ধাদনা মানি
ৰাতিয়ে জীবন্ত কৰি তোলে নদীক

যান্ত্ৰিকতাৰ জটিল পুথিৰীতো
ৰাতিয়েই ফুলে বজুনীগন্ধা !

নিখিলেশ শৰ্মা

দ্বিতীয় বছৰ, শকুনি বছৰ

মিত ভাষ

বিবেক আৰু মনৰ যুদ্ধত
পৰাজিত হৈছে বিবেক
বিবেক আজি মনৰ কুটিল গৰাহত
দুৰ্ভাগ্যই আৱৰি ধৰে মোৰ সমগ্ৰ সম্ভা
যাত্ৰিকতাৰ মাজতো বিচাৰো জীৱন ॥

অৰ্থবহ জীৱনৰ শোকাবহ ভুবক
নিতো নিমি গৈছে এটা এটাকৈ
অভ্যাসত পৰিণত হৈছে দুখৰ সংগ
পোৱা নোপোৱাৰ হিচাপতে
কলী হয় মোৰ জীৱন ॥

মোৰ বাহিৰেই মৃত্যুৰ সময়তেই
দুখ, দুৰ্ভাগ্যৰ সতে অমল দিনাকী
তাৰ পিচত এটা এটাকৈ
মৃত্যু হৈছে মোৰ জীৱনৰ সমস্ত দৰ্শনৰ
দোদুল্যমান মোৰ ব্যক্তিত্ব ॥

কামিত দুখৰ প্ৰহা কমে বৃদ্ধি হয়
বিকৃত হৃদয়ত স্মৃতিৰ অবিৰত আঘাটত
বিদিৰ্ণ হয় পতিতো প্ৰেমময় স্বপ্ন
তথাপিও স্বতঃস্ফূৰ্ত ভাবে প্ৰত্যেকদো শব্দত
মই বিচাৰো জীয়াই থকাৰ প্ৰত্যয় ॥

ওঁচত নীৰবে হেৰাই যায় শব্দ
কিনাদৰ হাঁ নুকাই পৰে বুকুত
অদ্ভাচলত বিনিন হয় গৰখীয়া বাঁহী
বুকুত আহত হৈ পৰি থাকে
এটা সেউজ স্বপ্ন ॥

দ্বিতীয় বছৰ, অমল সময়

নিখিলেশ মৰ্মা

বাল্যবিক নন্দাজৰ কিছু দণ্ড সাহিত্যৰ
মাজেৰে কলাত্মকভাবে প্ৰকাশ কৰা
মন্ত্ৰেৰে বুকুত বঙীৰ কল্পনা বান্ধি
আমি অনাগত একৈশ শতিকালৈ
অধীৰ-আগ্ৰহেৰে বাট চাই আছো।
কুৰি শতিকাৰ আজিৰ অন্তিম ঞ্জবোৰ,
আমাৰ বৰ্তমানবোৰ; আৰু মাত্ৰ কেইটামান
বছৰৰ পিচতে এটা নতুন শতিকাই
ইতিহাস কৰি গৈলাৰ। আমিবোৰ
এদিন ইতিহাস হৈ যাম। উত্তৰ অজন্মই
ইতিহাসৰ পাতত বিচাৰিব আমাৰ দ্বন্দ্ব।

বুৰুল কুমাৰ

প্ৰথম বছৰ, দ্বিতীয় অধ্যায়

মোৰ আইৰ অমুখ

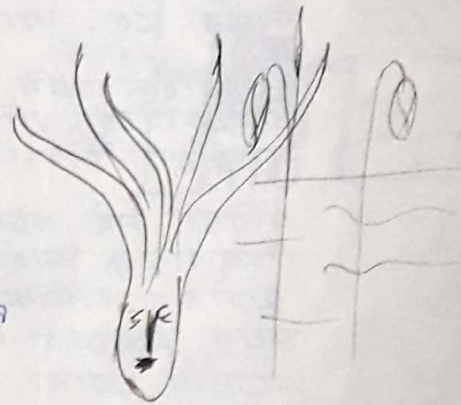
মোৰ আইৰ গাত অচিন বোগ হৈছে
 যোৱাকালি গেৰুৱামুখৰ কবিৰাজ আহি
 দৰৱৰ অপালি দি থৈ গৈছেহি
 গাঁৱৰ বাহঁজে কৈছে
 আইৰ এই বোগ হেনো সোনকালে নেৰিব
 সেয়েহে এতিয়া মোৰ চিন্তা-
 সমুখত মেতিৰ বতৰ পালেহি
 আইকনো ঘৰত অকলগৰে এৰি
 কি সন্তে
 ৰাতিপুৱাতে পথাৰলৈ হালবাৰলৈ যাও
 আইৰ হাতৰ পৰগোৰে
 প্ৰথমগাছি কঠিয়া নলগোৱাকৈ
 আনক কঠিয়া বোৱাত লগাও
 এই মেতিৰ বতৰতে এগছি নলগালে
 অহাতো বহুৰতে দেমো পৰব গোলাঙ্গ হব লাগিব
 মোৰ আইৰ এই বোগ মেতিৰ আগ আগ
 উগমল হবই লাগিব
 কাৰণ জানেই নহয়
 গাবলীয়া কবিৰাজী দৰৱৰ গুন ।

দ্বিতীয় বহু, প্ৰথম সংখ্যা

অক্টোপাছ

প্ৰভাতী সূৰ্যৰ হেঙুলী বহণে
 প্ৰভাতী পখী যেন ৰূপহী চকুন
 তোলৈ মৰমৰ শিহৰণ
 হৃদয় আগবত তুলিলে জোৱাৰ
 ৰূপমুগ্ধ মনে নিবিচাৰে গুন
 অহৌ বলিয়া হৈ বুকুত সাৰি লৈ
 ঢালে সজীৱনী
 নুৰুজিলে নিৰুৰ হৃদয়
 ৰক্তপিপাসু অক্টোপাছ হৈ
 জীৱনৰ দকলো বিনাশী
 মিহঁত যেন একোটি অক্টোপাছ ।

প্ৰথম বহু, দ্বাদশ সংখ্যা

খৰিৰ আলী

মই তাইক এগাহ বঙা গোলাপ খুজিছিলো

তাইৰ কাষলৈ আগবাঢ়িলে
আৰম্ভ হয় চৰিচিকাৰ খেল
মই বিচাৰি হাবাথুৰি খাও
প্ৰেমৰ অৰণ্যে লুঙলুঙীয়া বাটে
মোৰ বুকখন তাইৰ বাবে
অনুৰাগেৰে গৰ্ভৱতী হোৱাৰ সময়ত
তাইৰ দুচকুত দেখো ফাগুনৰ পমাৰ।
পাখিয়েলৈ পখীৰ পিঠিত হেৰাই যায়
মোৰ মৌৰনৰ কেঁচা বঃ
মোৰ বুকুত কাঁইটেৰ আচোৰত মৃত্যু হোৱা
অপোনৰ এখন সমাধিতলী
হালধীয়া হয় মোৰ মৌৰন
তাইক মই এগাহ গোলাপ খুজিছিলো
তাই মোক অকুৰা নীলা জুই দিলে !

কিশোৰ শৰ্মা

প্ৰথম বছৰ, দশম শ্ৰেণী

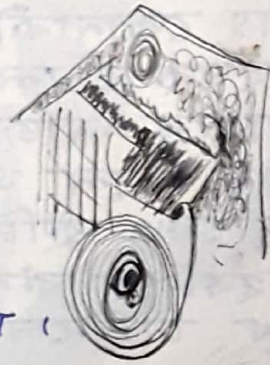
দুঃ
স
ম
য়

সোনালী সুদিনবোৰ কেনি হেৰাল ?
প্ৰতিটো দিনৰ গাত অশান্তিৰ পোছাক
মাছমৰীয়াৰ জালত আহে
মুন্ডহীন মূৰকৰ দেহ
বৰলুইতৰ সোঁতত পোৱা যায়
গৰ্ভৱতী মহিলাৰ নগ্ন মৃতদেহ।
ওজিয়া সোনাপুৰতো দুঃসময়
বতাহত মৃত্যুৰ বতৰা
দূৰৰিত তেজৰ ঢেঁকুৰা
কেঁচুৱাৰ হাততো বন্ধকৰ পুতলা
আহা, আমি গুলিয়াগুলি মেনো।
পোনাকনে আইতাক কয় -
বাহিৰলৈ নেযাবা আইতা
গধূলিবোৰ ওজিয়া বিষাক্ত হ'ল
জোন্মাৰ দিনবোৰ হেৰাল কেনিবা
ঘৰৰ ভিতৰতে সাধু শুনো দিয়া।

সোনালী সুদিনবোৰ ক'ৰবাত লুকাল !

প্ৰথম বছৰ, অষ্টম শ্ৰেণী

কিশোৰ শৰ্মা

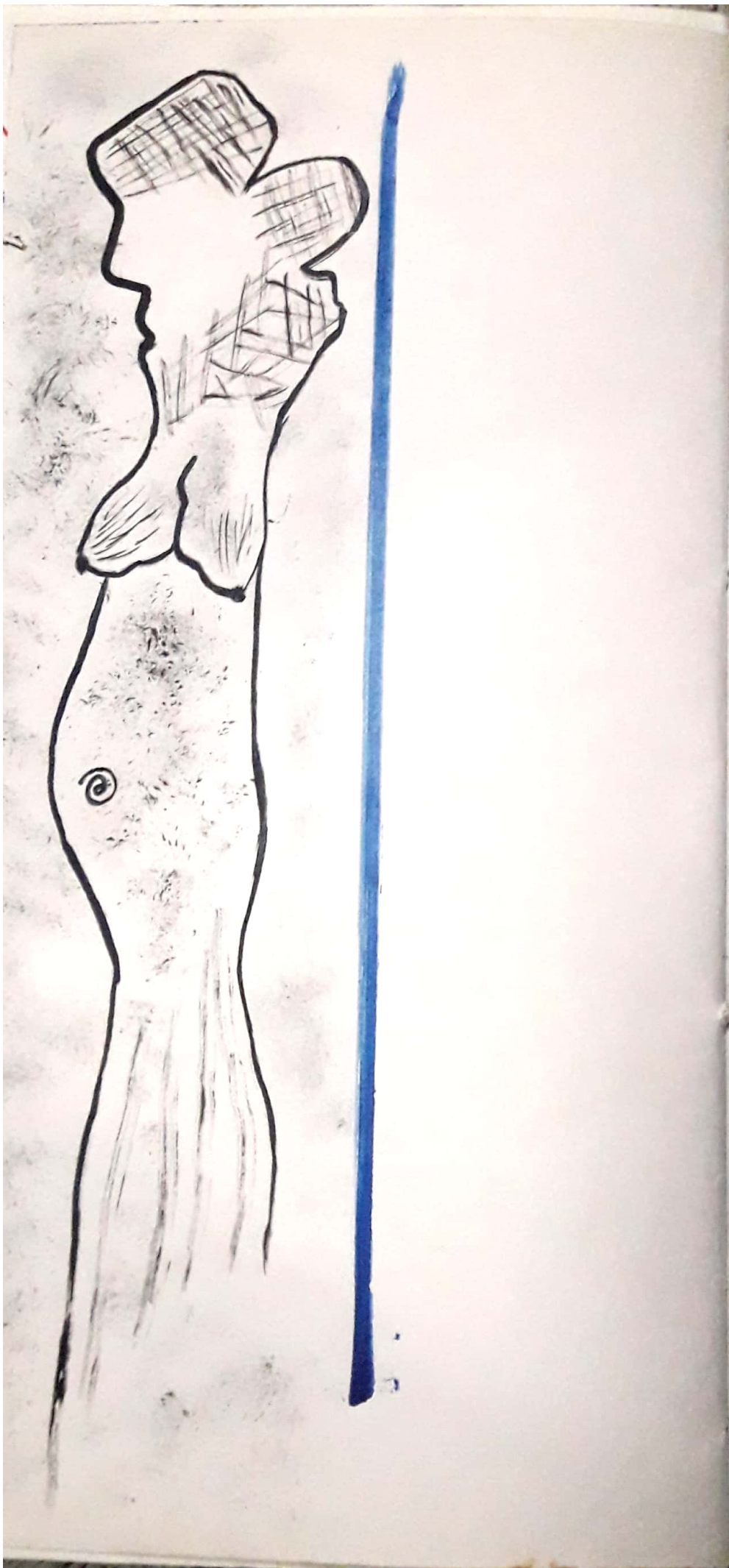
শেৰ ভোকত খেলেদৰে কাঁকালত নাগায়
বল : তেনেদৰে কবিতাই পাঠকৰ অন্তৰত
পূৰ্ণতা নাগায় । বন্দাদানৰ ক্ষেত্ৰত
সুন্দৰ আৱৃতিয়ে কবিতাক মাধুৰ্য্য প্ৰদান
কৰে ।

জটিলতাৰ মাজতে হুৰ্চি হয় নতুনত্ব,
কাঁইটৰ মাজতে থাকে সুন্দৰ ফুল । শাস্ত্ৰকৰ
শেৰতে মানিক থকাৰ দৰেই অদ্যাবধিয়েও
হুৰ্চি কৰিব হয়তো চুকবি !

বিপ্লৱ কুমাৰ শৰ্মা

অথচ বহু , চতুৰ্থ সংখ্যা

এ
জা
ৰ
ফু
লা
দে
খি
ৰে
জা
ৰ
কি
য়
লা
গে

এটি নিৰ্জন সন্ধিয়াত
জোনটি ডাঙৰ হৈল
পূৰ্ণিমাৰ বঁদ কাঁচলিত তাই খেলি থাকে
হঠাৎ তাইৰ গৈশ্বৰে জাঙৰ খাই উঠে
এটি ককৰ্ণনাত
"হেৰ জাৰজ হোৱানী"
এটি নিৰ্জন সন্ধিয়াত প্ৰকৃতিয়ে
সাব পাই উঠুপি উঠে
তাইৰ ওগৰত ঘৰি পৰে
এজাক নক্ষত্ৰ
জোনাগি চাই বয়
সুৰীল আকাশ
লজ্জাহীনতাত ঘৰি পৰে
তাইৰ বুকুৰ আঁচল
এতিয়া অতিৰ্ণে সন্ধিয়াত তাই মাৰ গায়
একাৰে খেলিয়াই ফুৰে তাইৰ
গেহৰ বিচিত্ৰ ঢোল
এজাক নক্ষত্ৰৰ ফুৰ ফুৰনিত
প্ৰকৃতিৰ বুকুত ফুলে এজাৰ ফুলাৰ বতৰা
জোনটি উঠুপি উঠিলে
লজ্জাহীনতাত ভাগি পৰে
নদীৰ ফুলতা
বোহৰী নদীৰ মোতত পানিবোৰ
নিকা কৰিব মোজে
নদীয়ে বহন নকৰে
তাইৰ মলিনতা।

জ্যোতিৰ্ময় শৰ্মা

প্ৰথম বঁহা, হুতীয়া সংখ্যা

উন্মাদ মাথো সময়

অতিজোপা গছেই ফল দিয়াৰ সম্ভাৰনা
উন্মাদ মাথো সময়
সুখি অক-চই মাটি বাধিছো বহু গহঁচৰ সঁচ
দুগৰীয়া বঁচৰ তদকত অমবা শীতল জোনাকত
শিচি দিব হোৱাৰো অতিটো সঁচ
মাটি তৰা নাঙল-কোৰেৰে খান্দিদেও
খাৰকীয় গুলে জানো অনিষ্ট কৰে
তথ্যপি অই জানো দূৰ্য্যভাত আবেলিহে
মোৰ পৰা ধুজি নীৰ বহুতো সঁচ
কাহু গৰি জীণ হোৱা অবিমানীৰ ওচৰৰ
মাটি তৰাত বহু গলদ
অতিদুঃ ইয়াতে মাটি বাধিছো
উমল-মাখল লগোৱা বহু সপোন
অহানি থকা কৃষক জাকে
আজিও বুজা নাই - গছে ফল দিনে
উত্তৰ প্রজন্মক বিচাৰে ।

জ্যোতিৰ্ময় শৰ্মা

দ্বিতীয় বছৰ , গড়ম মাধ্যম

গছৰ আগত পাতৰ আঁৰত

জীৱনৰ মাটিত আজি
প্ৰেমৰ ছাঁ

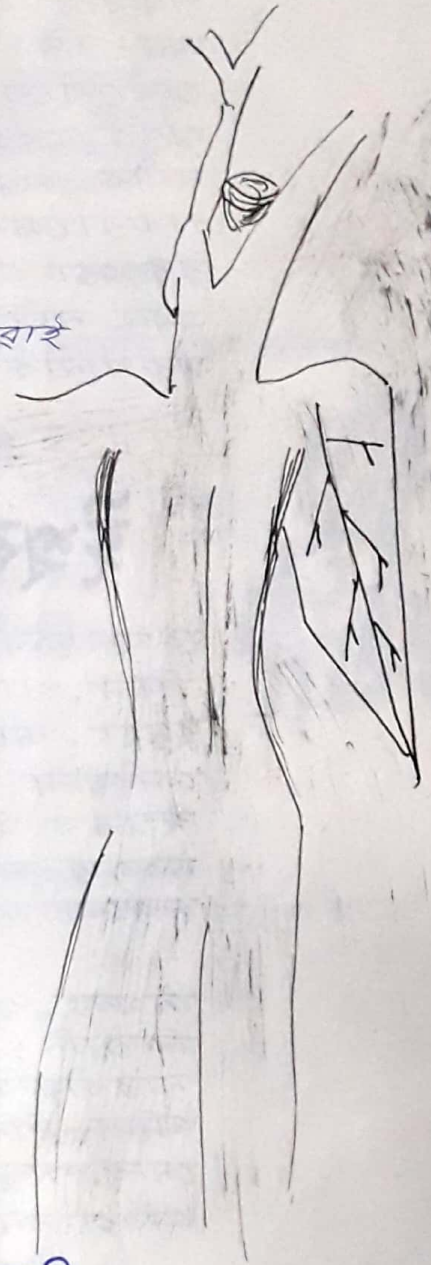
বুকুত চুলি মেলি দিছো
বগুৰা বাই কান্ধলৈ উঠি গৈছো
সপোনৰ দৰে ধুনীয়া চিনা এখন উৰবাই
হাত চাপৰি বজাই গাইছো
অলং দলং মেলিছে - বজা বাণী আহিছে
বতাহে কপাইছে
ভয়তে চিঞৰিছো - পৰি যাও যদি

ভয় নাই
সমতাৰ মাটিত গজা
মৰ্ছ এজোপা প্ৰেমৰ গছ

বাঃ বাঃ প্ৰেমৰ গছ
আইটিৰ সোণৰ সজাবিহীন
সৰু চৰাইৰ কণমানি বাহ
কণমানি শান্তিৰে
ভূমি কেনে মৰমীয়াল !!

অৰুণিমা দেৱী

প্ৰতিভা বহুৰ, অথমা সংগীতা

নাও আৰু নাৰবীয়া

মই দেখিছিলো
নাৰ আৰু নাৰবীয়াজন
পৰুৱাৰ গাঁতটোত জোমোৱা ।
অন্ন-বজ্জ-বান্ধুৱানৰ জনক মনুষ্যৰ মাজত
তেওঁলোকে বিচাৰি নাপালে কোনো নদী ।
পুনৰ তেওঁলোক ওলাই গ'ল
নদীৰ সন্ধানত ।
পৰুবাবোৰৰ চকুৱে চকুৱে বৈ গ'ল
বুকুঙা, সাৰঙা
এখন নদী
চকুপানীৰ নদী ।

অৰুণিমা দেৱী

প্ৰথম বছৰ, অষ্টম সংখ্যা

ঈশ্বৰ, শিল আৰু ইতিহাস

তেওঁলোকৰ পাহৰিলে
শিল, পাহাৰ আৰু অৰণ্য
ধুমুহা, আকাশ আৰু মহামুণ্ড ।
কেতিয়াবা মই মনোমত দেখো
ঈশ্বৰৰ ইতিহাস । বুৰঞ্জী আদাই কৰা গুহাৰোৰ
নতজানু মানুহবোৰ
সকলো ডুকু, নিডুকু !

সেখনত এটা শিল আছিল
কিছানি !
নাৰবীয়াজন তাত প্ৰায়ে বহিছিল
এদিন শিলটো ভুৰ গৈছিল,
মোৰ পানুনিপিটো ততে আছিল । কবিত্তো ।
এতিয়া কতো একো চিন চাব নাই ।

নয়ন জ্যোতি দাস

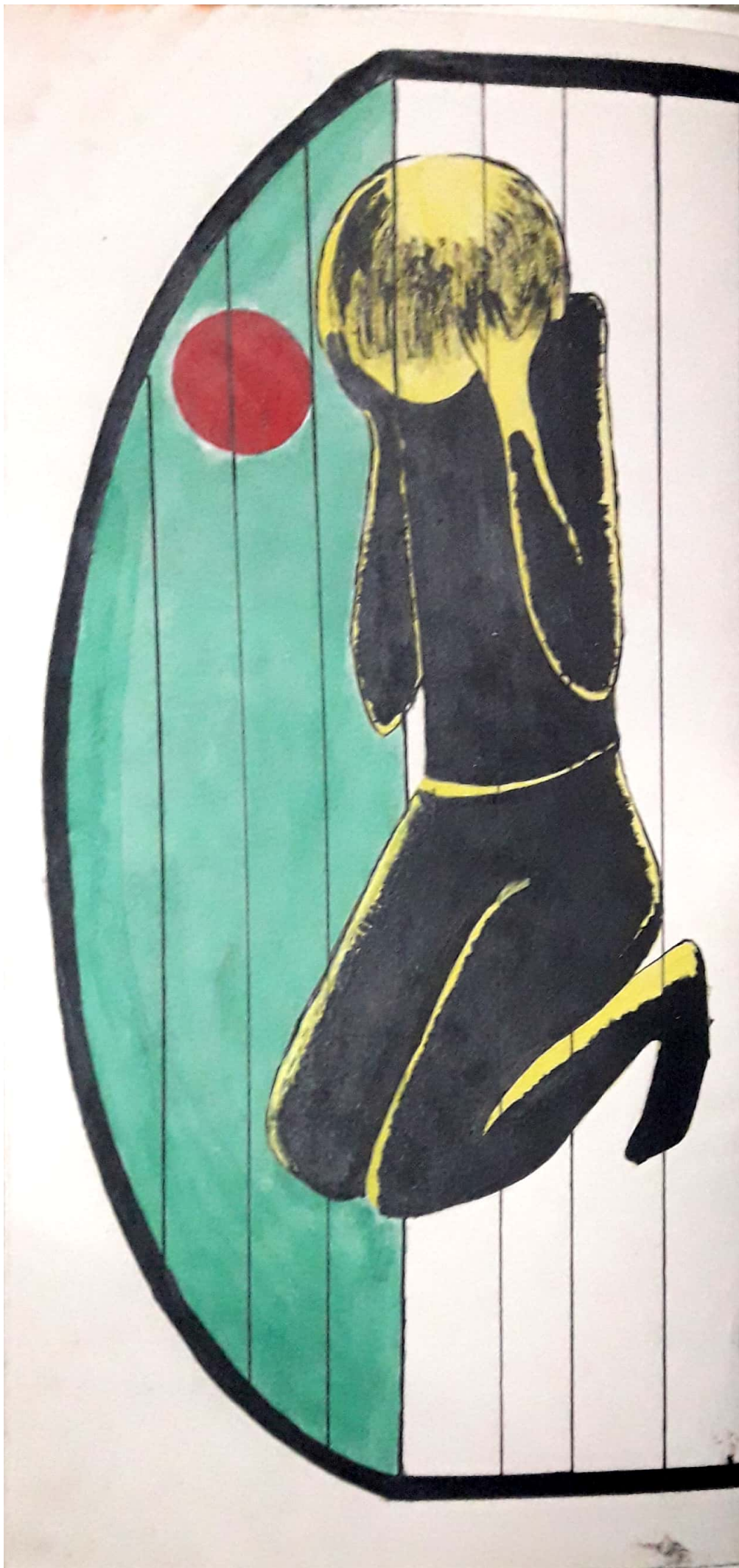
দ্বিতীয় বছৰ, অষ্টম সংখ্যা

প্ৰতিটো বিষাক্ত নিশাই আজালৈ কঢ়িয়াই
আনে ওটা কলিজাৰ বিননি। বনুৱনকৈ
খহি গৰে ক্ৰমান্বয়ে বহু উজাগৰী নিশা
আৰু আৰম্ভ হয় বাকুদৰ ধোৱাবে
দুন্দৰিত এটি পুৱা।
তথাপিও ঋতু আহে ঋতু যায় - নিৰবিচ্ছিন্ন
ভাবে। এক অনিৰুদ্ধ গতিশীল বাত্ময়তাই
ছনীতোদৰা নাৰীৰ দৰে কৰি তোলে
পলম্পী হাবৰ উন্মাদনা। কোনোবা
অচিন জৰায়ুত প্ৰসবোদ্যত বেদনাৰ
চীৎকাৰত জীপাল পাই উঠে 'অদ্যাবধি';
এক মৃদু অথচ সঘন কবিতাৰ সুবাস।

প্ৰশান্ত শৰ্মা

অশ্বিন বহুৰ, অশ্বিন মংগা

ঈশ্বৰ চহৰত শোভাযাত্ৰা

মোক আপোনালোকেনো কেনেকৈ চিনিব ! ইহঁ
ঈশ্বৰ চহৰত দালানি নকৰো। চহৰ সত্যতাৰ
মন্তান নহয়। হোৱা হ'লে চহৰত 'ৰেগকেছ'ৰ সংখ্যা
নাবাঢ়িলে হয়। ঈশ্বৰ চহৰত ঈশ্বৰসকলহে থাকে
মানুহনো ক'ত থাকে ! দিছপুৰত কোন থাকে ?

চহৰত জমিদাৰে ডোকক লৈ কবিতা লিখে। চহৰত
ঈশ্বৰ নামত ধৰ্মিতা হয় নুৰজাহান বিবি।
চহৰৰ পৰাই ভূমকালৈ পঠোৱা হয় পুলিচ। নদীৰ ইন্ধুত লুটিলে।

চহৰত বৰ বৰ ঘৰ থাকে। খিৰিকিত সূদৃশ্য পৰ্দা।
ভূই-ৰুমত দামী-চোফা। ডি.চি.পি., টি.ডি.
ডানলপ শিলোত শূই থাকে ঈশ্বৰ। চহৰত বিবেক নাথাকে।

চহৰৰ বাৰ্তবোৰ মাৰ্ছিদিজ আৰু যামাহাৰ বাবে
পাৰ ইবৰ্ই নোৱাৰি। সেইবুলি জানো চহৰত
সকলোৰে নিজাকৈ এখন গাড়ী থাকে !
চহৰত বড়ি আৰু বেথ্যা নাথাকে নেকি !
আৰু নাথাকে নেকি ডোকাভূৰ ভীক্ষাৰী ?

চহৰৰ ঈশ্বৰহঁত চোৰ আৰু মাতাল।
ডেনোটায়েনচ ডে'ত মিহঁতে পেজেক্স কৰে
ডেবনেয়াৰ দুৰ্গা, বাদামী লিগৰ্জিক, নিৰোধৰ বড়ি
চহৰৰ ঈশ্বৰহঁতৰ অন্য নাম ব্ৰহ্মা-নহয় নেকি ইহঁতৰ চাৰিখন মুখ !

চহৰৰ ঈশ্বৰহঁতে আয়ে শোভাযাত্ৰা কৰে।
বিবেকৰ গৰ্হায়া। মানৱতাৰ পোৰ্ছমৰ্চেন হয়
কাৰ্চুলা নাৰ্ছিংহোমবোৰত। চহৰত
সকলোৰে ডিকু লগাইহে ৰান্ধে। চহৰত
ঈশ্বৰ নমনা সুদুৰত থাকে একো একোজন। যাৰ বাবে
ঈশ্বৰ দৰে চহৰবোৰ জল্লীভূত নহয়।

প্ৰনৱ কুমাৰ বৰ্মন

প্ৰজা বহুৰ, অমল সংখ্যা

পাঁচটা ডুবক

বেশ্যা জোন
মই কথা পাতিলে পেয়ঙ্গীৰ মতে
ওই চাই থাকিবলৈ কোন

অ' হেৰ ব'দ
এডলীয়াৰ্কে পৰিছ পমাৰৰ গিঠিত
নি ডিঙিলৈকে ধৰুৱাৰ মদ

বতাহ
মোৰ কাণৰ উপত্যকাত
বিব, বিব, কিয় পাৰিছ অঠোহ

তোৰ বুকুত
মীৰনুৰ আঙুলি কাৰ
অ' পমাৰ

অ' সোনালী জাইচ
তোৰ নাচোন দেখি
দাহনীৰ বুকুত ৰং-বহইচ ।

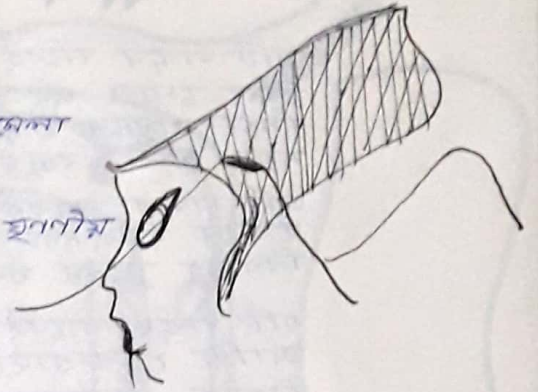
প্ৰনৱ কুমাৰ বৰ্মন

প্ৰথম বহুৰ . পঞ্চম সখ্যা

দুৰৈৰ পৰ্বত আঁঠৈ জুৰনি

জলন্ত বায়ুগিৰি
চৌপাশে এয়া জ্বলিৰ খেলা
বহাগৰ বৰ আঁঠৈৰ ওলট কাঠৰী শগুনৰ খেলা
সন্ধ্যা - ললিতাৰ মোতে উঠুৱাই নিয়ে
ইচ্ছা দেৱতাৰ আপনা
তুমি মোৰ তুমি কোৱাজনা হৈ গৰে হুণীয়
দুৰৈৰ পৰ্বতখন ইমান গুৰনি !
হেমন্তৰ হিমপনা লাহী চাদৰখন
খহি গৰে পৰ্বতৰ নামনিলৈ
কঠিন বঙচুৰা মেখেলাখন
উৰি যায় গিৰিলৈ ।
অতিয়া পৰ্বতখন দ্ধৰ্ষ দেখিছা
পৰ্বতখন অতিয়াও গুৰনি হয়নে ?

গীতিকা দেৱী

(প্ৰথম বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা)

নিমগ্ন বাতিৰ জ্বৰক

নিমগ্ন বাতি
নিয়ৰ নৰে
সপোন নৰে জীৱনৰ ।

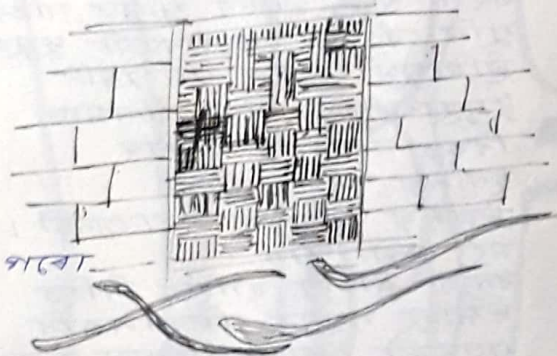
নিমগ্ন বাতি
বেশ্যৰ দুৱাৰত কুকুৰিয়াও
টকাৰ বিনিময়ত
কৃষ্ণা মৰম এখানিমান ।

নিমগ্ন বাতি
জুৰিটিৰ দাঁত কথাগাতো
তাৰে কোলাত লুৰ থৈ শূৰ গৰো
এক অজান পুলকত ।

নিমগ্ন বাতি
মই হাতত তুলি লও মাৰগাজ ।
উদং কৰো মইম মাহৰ কোষ
নৱবিবাহিতা পত্নীৰ বুকু !
ভাছ ভগ্নীৰ দুহুত বোৱাই দিও অশ্রুবন্যা ।

প্ৰাঞ্জল শৰ্মা

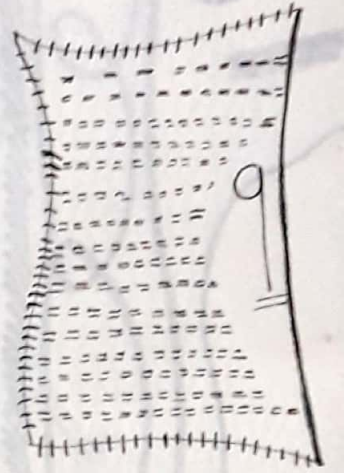
(প্ৰথম বছৰ, দশম সংখ্যা)

তুমি, মই আৰু এটা বাতিপুৰা

মোঁয়ে বাতাত দেখিছা, গাধ গোৱালিটো -
তেজকৈ এদিন মিহঁতেও কড়িয়াই লৈ ফুৰিছিল
বুকুত এৰুৱা মেট চৰা বোজা,
আৰু আজি -
আজি মিহঁত একো একোজন
ছিত প্ৰজ, যিক সেই লম্বা পাহাৰটোৰ দৰেই
হা,
তোমাৰ দাঁত মোৰ মৌষ দেখা
তোমাৰ বাক মনত আছেনে ?
মোৰ মেন একোৱেই মনত নপৰে,
মাজে মাজে মাজু বাইদেউজনীয়ে কয় -
"আমাৰ মা মাংঘাটিক জেদী আছিল
কোনো ঞ্চেততে কেতিয়াও আপোচ নকৰিছিল।"
সেয়েহে নেকি মা
আজিকালি মই অনপতেই অগৰি পৰো !
মোৰ ধ্বংসপ্ৰাপ্ত কলিজাই আতৰণ খুনি
'তুমি কোন ?' - বুলি প্ৰশ্ন কৰিলে
এনেকুৱা লাগে
আমিবোৰ যেন একো একোখন
মাটিৰ দলিল থকা নকল সন্ধিপত্ৰে,
য'ত একোটা দ্বাৰাৰ বাবে
আমি হেৰুৱাবলগীয়া হয়
মানৱীয় মন্ত্ৰাৰ জীয়া ছবিবোৰৰ কেঁচা বং।
গতিকে মা,
তুমি মোক এনেকুৱা এটা বাতিপুৰা দিবানে
যিটো পুৱাৰ বাঙালী আতাই
আমালৈ কড়িয়াব
জীয়াই থকাৰ বতৰা -
যিটো পুৱাৰ মনয়াই
কড়িয়াই লৈ ফুৰিব
বকুল ফুলৰ বতৰা।

প্ৰশান্ত শৰ্মা

প্ৰথম বছৰ, সৰ্ব্ব মংগ্যা

অকল কবিতা লিখিলেই নহব । লিখক
আৰু পাঠকৰ মাজত যোগসূত্ৰও স্থাপন
কৰিব লাগিব । কবিতাক সাধাৰণ
মানুহৰ মাজলৈ পৰ্যবসিত কৰিব পাৰিব
নাগিব । বিভিন্ন পোছাকী শকেৰে আমি
কবিতাৰ গুন গাও , কবিতা লিখো । তাৰ
মূলনি সাধাৰণ শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিলে
নিশ্চয় ইয়াক জনগনৰ মাজলৈ লৈ যাব
পৰা যাব । বুকুৰ ভিতৰত ঘৰ কৰা আমাৰ
অনুভূতিক মজ্জাক উৎপলদ্ধি কৰি সাধাৰণ
শ্ৰেণীৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব ।
তেওঁলোকৰ আনন্দৰক আমাৰ আনন্দৰ সতে
একাগ্ৰ কৰিব লাগিব । তেতিয়াহে কবিতা
সকলোৰে মূৰে মূৰে হব ।

নিম্নলিখিত কৰ্মা

প্ৰথম বছৰ , দশম শ্ৰেণী

বহাগ মানে ধুমুহা নহয়

ফুল নুফুলা বসন্ত এটাৰ বাটেৰে
মই খোজ গেলোহঁছিলো
পাইতৰ আদেগৰ পিছে পিছে
টোকা গৃহৰ পৰা মই হয়তো এতিয়া বহুত দূৰত ...
নুনতুৰ সম্ভাৰনা থকা বহু কৈনাৰ পানুনিগিয়ে
হয়তো এতিয়াও আশিৰ্ব্বাস কৰে
মৃত গহুত আকাশশীলতাৰ দৰে
মোৰ অদ্ভুত অৱয়বত ।
হে সময়
মোৰ অভিত্বৰ ওপৰক
শান্তিৰ দোকমোকালি ওচাত
কিয় বাধ্য কৰিনা
পাইতৰ চান্দৰ-মুছজিদ-গীৰ্জাত
আত্মদগ্ধৰণ কৰিবলৈ বিনম্ৰাদীৰ শাৰীত
মই নাজানো
শিলৰ ঢোলা-পিক্কা
যুদ্ধৰ জোতাৰোৰে কিয় মোক খেদি ফুৰে
ফুল নুফুলা বহু বসন্তৰ বাটে বাটে-
মই এতিয়াও বঁব নোমোজো
বহাগ মানে ধুমুহা ...

বুৰুল কুমাৰ

প্ৰথম বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা

ছাঁ

পিটনিখনৰ কাষত
মোৰ সতে শূৰী থকা ছাঁই
মোক আমনি কৰে
হৃদয়ৰ কোমলতাক দ্বন্দ্ব কৰি ।
মাজনিশাৰ্চোৰে দুৱাৰত ঢকিয়াই
মধ্যৰাত্ৰিৰ মোৰ স্বপ্নবোৰক
খঙান কৰি তোলে-
মোৰ ব্যৰ্থ প্ৰেমৰ কবিতাৰ কিতাপ মেনি ।
গোটেই নিশাৰ্চো বোকোচত লৈ
ফুলশয্যাত তোমাৰ অপেক্ষাত হেৰালো
জীয়া জীৱনৰ ঘোঁৰনক ।
আঁৰোখন দাঙি নিদিবা, নগ্ন হৈ
মই আছে নিমগ্ন দগ্নয়ে ।
মোক আকোৱালি নলবা, ঘোঁৰনৰ ধ্বংসাত
ঘোঁৰনৰ ছাঁ লৈ মই ফুৰবাজ অগ্ন্যৱধি ।

বুৰুল কুমাৰ

প্ৰথম বছৰ, অষ্টম সংখ্যা

নিশ্চয় এদিন

একুবি ইবনে দুবছৰ বাকী
কলিঙ্গৰ বক্তব্যবাহিত অক্ষুৰ্ণিত গোলাপৰ কলি
শিৰাই-উল্লিৰাই ক্ৰমশঃ বাদি যায়
শ্ৰেয়ৰ আকুলতা
মোৰ শৰীৰ জাহুৰি এখন নদী
তোমাৰ শৰীৰৰ উষ্ণতাত একুবা জুই ।
বিপৰীত ধৰ্মী ইনেও বচি যাও
অনাগত দিনৰ মেউজী নপোন
কল্লনাৰ সিপাৰত উজলি উঠে
কপালৰ বঙা তিলক ।
ভূমি গুচি গ'লা দিগন্তৰ সিপাৰে
উই হাফলুৰ দৰে বিধ্বস্ত ইল
জীৱন বৃক্ষৰ মেউজী ডাল ।
বাউৰতাৰ সিপাৰত অপেক্ষা কৰিবা
একুৰু কেঁচা মৰম লৈ
মোনালী পাখিৰ পখিনা হৈ
এদিন নিশ্চয় যাব তোমাৰ কাষলৈ
পুনৰ জন্মত গজি উঠিব
আশাৰ মেউজী ডাল ।

অশ্বিন বহুৰ, দশম সংখ্যা

গিছুমনি দেৱী

দুটা দ্বন্দ্ব

কাৰ আগত কও মনৰ কথা
প্ৰিয়জনৰ মুখতো অবিশ্বাসৰ দাগ
মনৰ ম'তে পাতিছো অনেক কথা
সংগোপনে আৰু নিশায়ে !

এতিয়া ইয়াত জোনাক নাই
নম্মাই আনিব গাৰিন জানো
শৰৎৰ দ্বিগু জোনাক !
উপভোগ কৰিলোহেঁতেন
জোনাকী বৈভৱ ।

অশ্বিন বহুৰ, দশম সংখ্যা

গিছুমনি দেৱী

শৰাবিদ্ধ চেতনা

মই লিখা প্ৰতিটো কবিতা আকাশৰ প্ৰতি
আকাশকে দিলো- উগহাৰ
বেদনাৰ বোজাবোৰো তৰে ৰাতি- তৰা লিখাৰ
আকাশকে দিলো ঘাচি।
আৰু ক'লো আণ-ধূলি- নৈশ একাৰত
মোৰ শৰাবিদ্ধ ভাষাৰে
মূৰ তুলি চাব নোৱাৰাৰ কথা
আকাশক।

মোৰ কবিতা গঢ়ি কত সুৰুদে মোক ক'লে
'বিপ্লৱী- হ'লা কেতিয়াৰ গৰা?'

নোপোৱাৰ বেদনাতেইতো জন্ম বিপ্লৱ
শতযুগৰ মহাঈজনৰ।

'নৰলক্ষীয়া কৰি বন্ধু আমাৰ
সম্বন্ধতো নাছিল তোমাৰ আৰু বিপ্লৱৰ!'

মিহঁতে যদি সজায় মোক
কাচিনত পশিমা-প্ৰাপ্ত তুটানৰ গুপ্তচৰ!

হাঁহিবা নে কান্দিবা ভূমি?

সময়ৰ বেআঘাটে শিকাইছে সকলোকে

নৰলবোৰক জটিল কৰাৰ মন্ত্ৰ

অকোপাচৰ হাতোৱাৰ ছোপাত গলি গলি

নিঃশেষ হৈছে জীৱনৰ ৰঙ

পেমৰ ৰঙো হেনো আজিকালি এই ক'লা, এই হালধীয়া

আকাশকেহে ক'ও মোৰ মনৰ কথা

সুবিধান আকাশ মোৰ উদাৰতাৰে তৰা

সম্বন্ধ মোৰ নিবিড় নৰলতাৰে সৈতে - অতীতৰে গৰা

ভূমি বুজিলে আকাশ, কবিতাৰ ভাষা মোৰ

মাথক হ'ব শত আশা হৃদয়ৰ

ভূমি নকলনা গিছে একো, অতিমান নকৰো মই

বুজা বুজা ভাবেৰে বুজিছো ময়ো, তোমাৰ দুখৰ কথা

আছে নেকি তোমাৰো 'ভয়

তোমাৰ বুজুজুৰি ব্যস্ত শ্মিৰীমনলৈ চুমেলি মোৰ ?

বন্দনা দেৱী

প্ৰথম বছৰ, দশম শ্ৰেণী

ভূমি আৰোহন কৰা

ভূমি আৰোহন কৰা থিয় পাহাৰটো
উপান্না নৈৰ দৰে গহি পৰক জবজবকৈ
দুঃসহ সঙ্গমৰ নিম্ন গান।

ভূমি অনায়াসে গাব হোৱা
পাহাৰটোৰ উচ্চতম শৃংগ।

মাৰধানে খোজ দিয়া
মাগৰ গৃহৰ গৰা আনি এতিয়া
মহেন্দ্ৰফুট ওপৰত।

এখোজ মিফালেই -

মুঠৰ আৰম্ভ মাংগীত।

কোনো কথা নাই, ভাবা যদি ভূমি
'মৃত্যুওঠো এটা শিল্প...'

ভুল আচাৰ মহজাত,

অথচ আমি বাৰে বাৰে গঢ়ো একেই কাৰেঙৰ ভাষণ
কোনে জানে,

ধৰালৰ জীৱাশ্মৰেই গঢ়ি উঠে মৃগলীয়া দ্বীপ!

চিকমিকোৱা হৈ বান্ধনি ব'দ

জ্বলি উঠা ভূমি

মধ্যাহ্নৰ সূৰ্য হৈ।

ৰাজীৱ দত্ত

অগ্ৰম বছৰ, অৰ্ধ মণ্ডা

বে
দ
না

আই,

একান্ত থাকি মই কিদৰে নিম্নো পোহৰৰ কবিতা
মোৰ মে কিমান হেপাই, হৃদয় কন্যাত বোৱাই দিও ভাব নোঁকা
পিচে অহৰিণে মাথো পাৰ্শ্বিত
চৰ্চাপ চৰ্চাপ মোঁকাৰ কোৰ
তাত কাগোৰৰ চিন্তাত মনলৈচোন নাহেই বহাগ!

আই,

কিনতে নিম্নো মই পেনৰ দুশাবীমান কবিতা
ভোকৰ তুলোন্ত বন্দী হৃদয়ৰ আকুল ভাষা
কি সতে নিম্নো কবিতা!

আই,

অভাৱৰ অভাৱ ইং জানো কেতিয়াবা
পেচৰ জুয়ে দহি নিম্নো
হৃদয়ৰ মনাতন মেই ভাষা!

আই, কি সতে নিম্নো মই কবিতা!

ৰাজীৱ দত্ত

অগ্ৰম বছৰ, অগ্ৰম মণ্ডা

এটা বীজৰ তিতৰতে থাকে হেজাৰ
বীজৰ সঙ্খুৰা। একেদৰে নবদৃষ্টিৰ
অভ্যুত্থানত থাকে নতুন প্ৰবাহ।

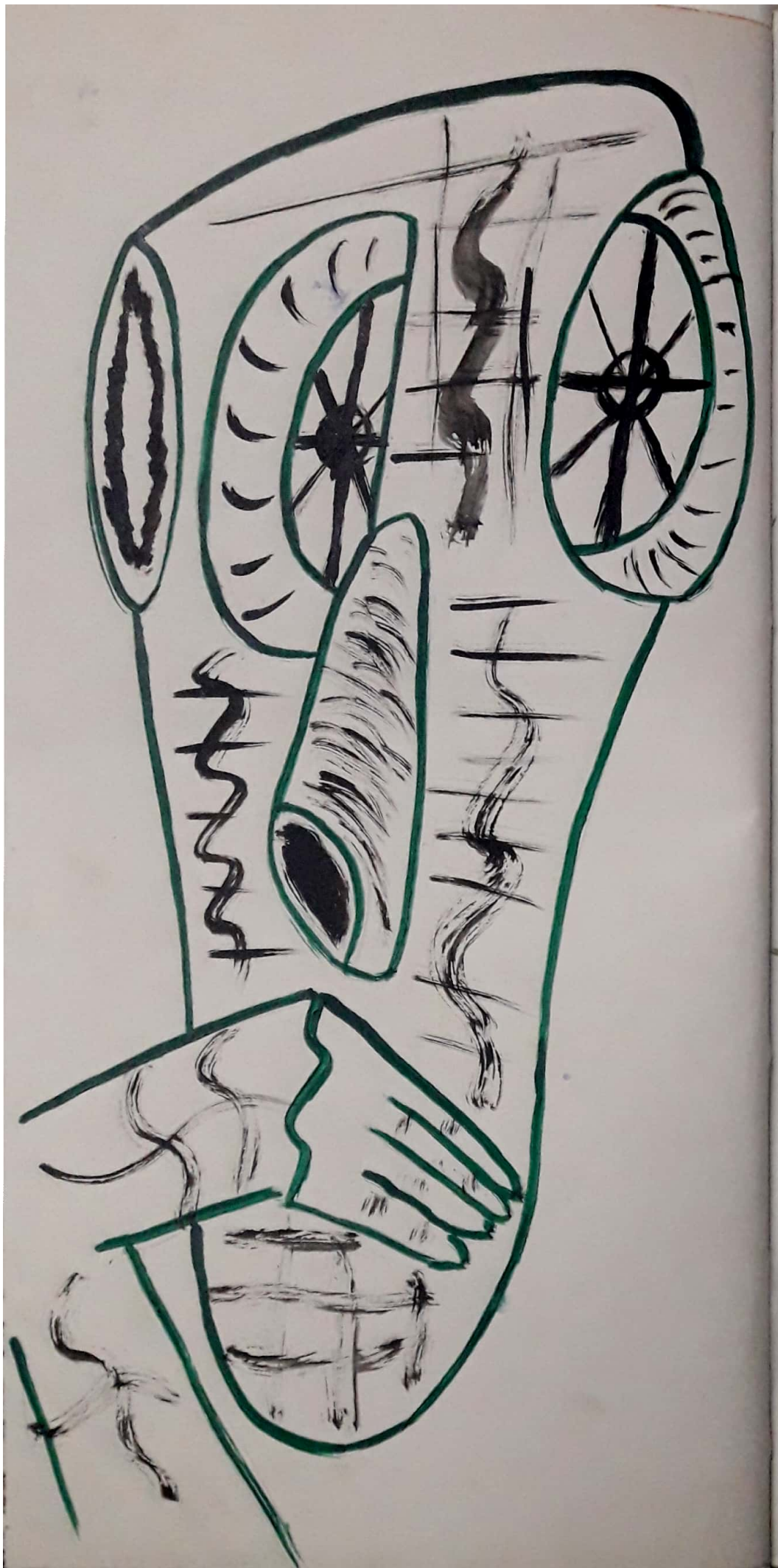
সংগ্ৰামী সন্মুখত 'অদ্যাবধি'ৰ জন্ম।
'অদ্যাবধি'য়ে তোষামোদকাৰী, উদ্ভাসিৰ
সতে আগোচ কৰা নাই কোনোদিন,
ভৱিষ্যতেও নকৰিব। আতঃ সূৰ্য্যৰ
কিৰণক বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰাৰ দৰে
কোনো হাত-অতিহাতেও 'অদ্যাবধি'ক
বাধা দি ৰাখিব নোৱাৰে।

অন্ধৰ বেদনাৰ সহনশীলতা আৰু
ৰাইজৰ অক্ষুৰ্ত্ত মৰমেই 'অদ্যাবধি'ক
জীয়াই ৰাখিব - সূদীৰ্ঘদিনৰ বাবে।

জ্যোতিৰ্ময় শৰ্মা

প্ৰথম বহুৰ, পঞ্চম সংখ্যা

যুদ্ধৰ নিয়ম

সময়ৰ পিচল পিচিয়েদি নানি আছে
 বিত্তশ শকবোৰ
 যুদ্ধত বেদনাকাতৰ হৈ ছমি নিঠৰ হোৱা
 ক্ষত মলনি হোৱা বাবে।
 নদীৰ ভাঙ্গা বুজি নোপোৱা
 দ্বন্দ্ব দাপোন বিচাৰি ছমি
 ভাগৰত ক্লান্ত হোৱা
 মুখ ধুলি নাকান্দিবা
 যুদ্ধৰ নিয়ম অনেকুৱাই
 তোমাৰ শেলুৱৈ ধৰা পৃথিৱীত
 কত পাবা প্ৰকৃতিৰ নিয়ম
 নিৰবিচ্ছিন্ন সময়বোৰ ঘূৰাই নপোৱা
 য'ত থিয় হৈছা তাৰ পৰাই
 আৰম্ভ কৰা তোমাৰ নতুন অধ্যায়।

অমল বৰুৱা, দ্বাদশ সংখ্যা

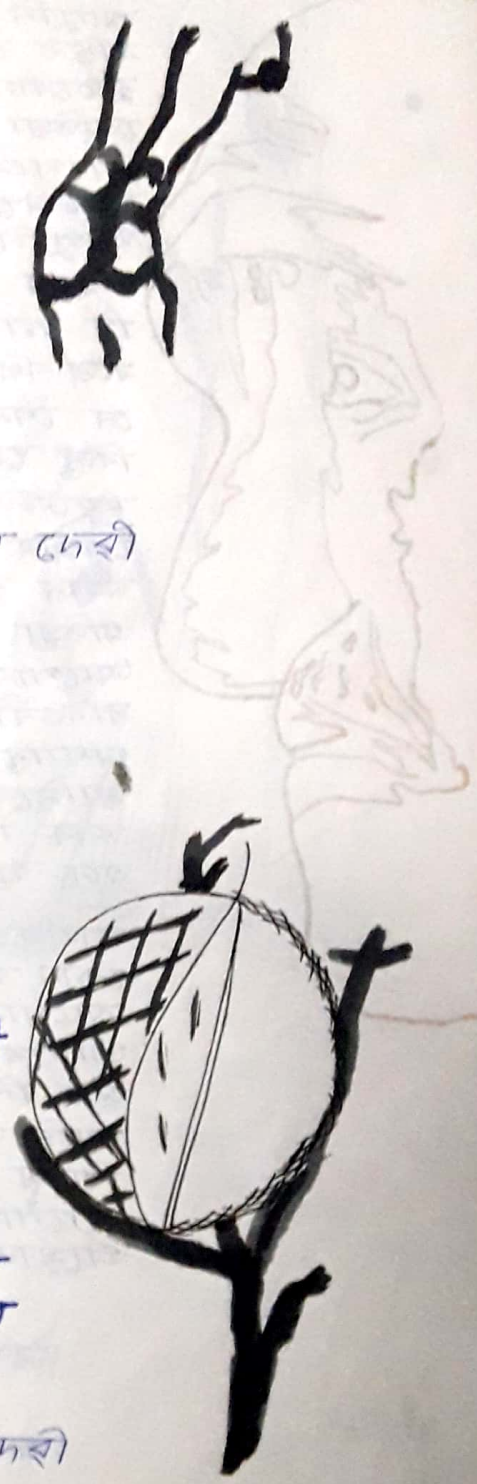
গীতিকা দেৱী

বৃত্ত

কেন্দ্ৰত নিদ্রাহীন ৰাতি
 চোপাশৰ বৃত্তটো আজি
 সন্ধানহীন।
 কেনেকুৱা হ'ব পাৰে মৈই বৃত্তটো
 হয়তো ৰঙা অথবা ক'লা
 তাৰ সন্ধানত উত্ৰাবল সমগ্ৰ পৃথিৱী
 জানোচা ক'লা ৰঙৰ বৃত্তৰ সন্ধান
 কোনোবাই কৰবাত পায়েই!
 হয়,
 পৃথিৱীক ৰক্তৰ সমুদ্ৰত সুবাই ৰাখি
 কোনো বৃত্তৰ সন্ধান পোৱা নাযাব
 আজি অথবা কাইলৈ।

অমল বৰুৱা, দ্বাদশ সংখ্যা

গীতিকা দেৱী

বিষয় : মাদাৰ টেৰেচা

'WE NEVER SAY YOU - GOODBYE MOTHER'

আপুনি আছিল মহাজীৱনৰ আধাৰথিলা
বঞ্চিত যেতিয়া মোৰ ভোকাটুৰ দেহটো
বুৰুৱোগত আকাত হৈ পৰি আছিল
তেতিয়া মোৰ বাবে আপুনি আছিল জীৱনৰ প্ৰদাতা।
আপোনাৰ মনত আছিল নে নাই মাৰ্চিক নাজানো,
আচেনতে মই আছিলো
আপুনি দুৰ্গন্ধীয় জীৱনৰ দৰ্শন পৰা
উদ্ধাৰ কৰা এক নিৰ্ভৰা শিশু;
যি কাৰোবাৰ অৱশিষ্ট উৎপাদন আছিলো
ক'ত থিতু হৈছিলো মই, - ফুলৰ পাগৰিত
নে গৈল গছৰত নেয়াও মই নাজানো;
কিন্তু মোৰকাৰে আপুনি আছিল মাই আৰু বহুত
দুখকৈ প্ৰেম আৰু কৰুণাৰ উৎস।
মেয়েই মোৰ বাবে আপুনি
মহান বা মহত্বকৈ উচ্চত।

এতিয়া

আপোনাৰ অবিহনে আমিৰোৰ থাকিম
যদিওবা আমি জানো, আপোনাৰ
প্ৰশান্তিময় দৰ্শন আৰু মাতৰ পৰা
আমিৰোৰ বঞ্চিত হৈ ব'ল আহুত
আৰু পিৰোৰ মোমাই থাকিব মাৰ্চিক তলত
এটা বন্ধ বাকচৰ ভিতৰত

মাদাৰ, হৃদয়তয়ে বন্দী হৈ ব'ল আপুনি
কোন মাতে ক'ও আপুনি হেৰাই গ'ল বুলি
আপোনাৰ যাদুকৰী দৰ্শনৰ মৰ্জানত
অচিৰেই উদযাপন কৰিম
এক নিৰিঙা প্ৰক্ৰিয়া!

আমি জানো

বিদায় এক অৰ্থহীন শব্দ হ'ব মাত
আপোনাৰ বাবে
প্ৰয়োজন মাথো অপেক্ষাৰ।

ইলা দেৱী

প্ৰথম বছৰ, অক্টোবৰ মাহ

মোক অকলে থাকিবলৈ দিয়া

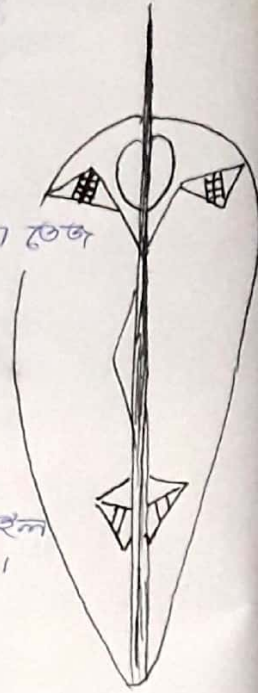
আজি বোলে স্বাধীনতা দিহম
কোনোৰে ক'লে পানন নকৰিবা
আমি স্বাধীন নহয়।
কোনোৰে ক'লে বিষ্ণু বাণা দিহম
মই ক'লো নাপাতিবা
নিজৰ হুলত নিজেই ফুটিবা
কোনোৰে ক'লে আমি অন্নমীয়া
মই ক'লো মিছা কথা
আমি হিন্দু, আমি মুছলমান, আমি শিখ
অথবা বড়ো - কোচ - মিছিং - বাঙাৰে
ক'ত আছে আমি অন্নমীয়া ?
কোনোৰে ক'লে আমি একেলগে যাও
মই ক'লো নোৱাৰো
আমাৰ বাৰ্তা বেলগ, লক্ষ্য বেলগ
কোনোৰে সুধিলে কি কৰিবা
মই ক'লো নকও
যি কৰো কৰিবলৈ দিয়া
যি হয় ইং দিয়া
পাৰিলে নীৰবে থাকো
নোৱাৰিলে উভতি যোৱা
ভোমালোক যোৱা ;
মোক অকলে তৰি যোৱা
মই আজি
অকলে থাকিবলৈ বিচাৰো।

বিভূতি শৰ্মা

অন্নম বহু, অন্নম সংখ্যা

তাইৰ হাতৰ পৰমাত্ম সি বলীয়া হয়
 শিহৰিত হয় তাৰ গুঁ-মুখ
 চুৰু থকা ইনে সি দোমলেহেতেন
 তাইৰ মুখ- গুঁ-চুৰু
 হাত থকা ইনে সি চুই চালেহেতেন
 তাইৰ চুলি বাহু সকলো
 ডৰি থকা ইনে দেও, মেনি লৈ আনিলেহেতেন
 আকাশৰ আগৰুৰা জোন
 নাগৰ তলিৰ পৰা আনিলেহেতেন অতিমানী বেলি
 তাৰ আছে নাথো মুখ আৰু গুঁ
 দুবিধা গালেই সি তাইক চুমা খায়
 তাই যখনাত হুঁফুঁয়া, তাৰ ভাল লাগি যায়
 হাতুৰে চেনেকে সি গুঁত লাগি অহা তাইৰ হেঙুলীয়া তেজ
 তাই- ওপোজা দিন খৰি সি তাইক ভাল পায়
 দজাই দিয়ে তাইৰ সকলো আওৰণ
 আজি একুৰি ইবৰ দুদিন বাকী
 তাই তাক ঘিণ কৰে
 মন গলেই ঘৰি দিয়ে কৰুৱা শিনত
 ইচ্ছা ইনেই পুৰুৱাই দিয়ে জুইত।
 তাৰ লগতেই আঁঠু কাঢ়িলে. মোজ কাঢ়িলে
 আৰু মো, সিদিনা তাই নাজুকী ইন - তাই ডাঙৰ ইন
 একুৰি ইবৰ দুদিন বাকী - তাই তাক ঘিণ কৰে।

এতিয়া তাইৰ আদেশ চলে
 তাইৰ মেয়ানত সি কৰিব লাগে সকলো
 কিন্তু সি বিচৰাৰ দৰে তাই তাক ভাল নাপায়
 সি অকাতৰে আহি যায় সকলো অত্যাচাৰ
 তাৰ বুকুত আগা -
 আবেতোৰে তাই তাক খব চুলাৰ বেঙেনীত
 পৰমা দিব তাইৰ দুই গুঁৰ...
 একুৰি ইবৰ আজি দুদিন বাকী
 তাই তাক জপিলে নাকনী বুড়ীক
 আনৰ বুদ্ধি সি- তাৰ গাত হেনো নুগুচা ফাপৰ
 তাৰ দেহত বৰ এতিয়া নাকনী বুড়ীৰ অনাহুত দৰ্শ
 আজিৰ পৰা বুড়ীৰ লগুৱা সি
 নাকনী বুড়ীৰ যদি থাকিলেহেতেন জীয়াৰী
 সি পালেহেতেন মৰমী দৰ্শ, আনমুৱা চুখ
 কোনে বুজি পাব তাৰ অনুভূতি
 সি যে এটা সাধাৰণ বেজি!

বিভূতি শৰ্মা

অসম বছৰ, অসোদশ মাঘ

সংস্কৃতৰ 'বিমূৰন' শব্দৰ পৰা বিহু শব্দৰ
উৎপত্তি হোৱা বুলি অনুমান কৰা হয়।
এই সময়ছোৱাত জুৰি বিহুৰ ৰেখাৰ
ওপৰত অৱস্থান কৰে। অসমত যি
উৎসাহ-উদ্দীপনাৰে বিহু পালন কৰা হয়
তাৰতৰ অইন ঠাইত সিমান উলহ-মানহ
বসন্ত-উৎসৱৰ দৰে দেখা নাযায়। সেয়ে,
অনুমান কৰা হয় - বিহু প্ৰাচীন কালৰ
পৰা চলি অহা অসমৰ এক মনুৱা
জাতীয় উৎসৱ।

বিহু নমব্ৰহ্মৰ প্ৰতীক। ইয়াত যিদৰে
শাক-আহাৰ তেঁও স্মৃতি লগ লাগিছে
সেইদৰে আৰ্য আৰু পৰবৰ্তী অনাৰ্য
মকলো স্মৃতি লগ লাগিছে। যিয়েই নহওক,
বিহু এক উৰ্বৰা অনুষ্ঠান। কৃষিনিউৰ
লোকসকলে বিশ্বাস কৰে যে বৰষুণৰ
মল্লধৰ্মত পৃথিৱী মস্য মমুৱা হয়।
এই সময়তে উদা পথাৰৰ বুকুত ডেকা-
গাওঁৰে ঘোঁৰনৰ নাচ নাচি ছুটিৰ
অংকুৰ সিঁচে।

ৰাজেশ বৰ্মন

প্ৰথম বছৰ, দ্বাদশ শ্ৰেণী

অস্তিত্ব

মায়াজাল ছিটি এমুটি দৰ্শকৰ দ্বায়ুত
এতিয়া তীব্ৰ কোলাহল
ইচ্ছাজাল মুক্ত দেশৰ দ্বায়ু
বন্দিত মেলি দিছো
মৃতবিক্ষত দেহবোৰ শূন্যবাবলৈ
ন মূৰ্খস্বৰ আনোকত নিবিচাৰো
ৰাতিপূৰাৰ মনস্বাই কাটি অনা যুগধ্বনি
নিচেইজ গোহৰত চালি নোহোৱা
কুৰীত দৰিদ্ৰতাৰ যন্ত্ৰনাত চুটফটাই থকা
শুকান কাঠ মানুহবোৰ !
হয়তোবা ইহঁতবোৰ মৃত
হৃদয় ক্ষান্তিত মৃত্যুৰ চন্দ্ৰেৰে
অনুভৱ কৰিছো মানুহৰ অস্তিত্ব।

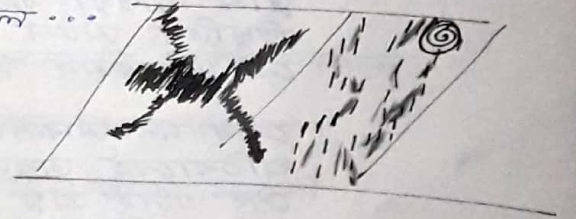
প্ৰথম বছৰ, দ্বাদশ সংখ্যা বৰী ডটচাৰ্চ

ঋতু

নিম্নগতাৰে বৈ থকা আনিবাৰ্হত
জোনাকৰ ক্ষিপ্ত গোহৰত
আজিও নীৰৱতাৰে বৈ থাকে ঋতু
অকলশৰীয়া হৈ।

ঘৰ-পথাৰত শূন্য থকা নিশাটো
উলংগ নহয় কোনোদিনে পথাৰক চুমা দি
'অপেক্ষা আৰু পৃথিৱীৰ মতে বিৰোধ নকৰে
ঘোঁৰন ফাগুনৰ দিন এটা অহালৈ...

উলংগ পথাৰৰ বুকুত
ঘোঁৰনৰ বিনিদ্র দ্বন্দ্বই
জোনৰ চুমাত
আঁকি দিছে গৰ্ভত
বিশালতাৰে পূৰ্ণ এক মেৰুজী পথাৰ।

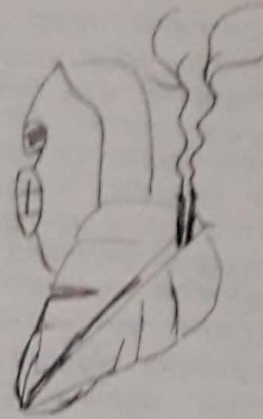
বৰী ডটচাৰ্চ

প্ৰথম বছৰ, নৱম সংখ্যা

বিশ্বৰ ক্ষণবোৰ

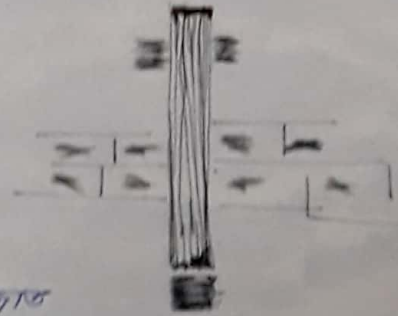
বিশ্বৰ উল্লস স্থান দাপোনত
অতিশয়লিত হয়
দমিত অৱদমিত চেতনা
অহা, বিহা ধূনি অগ্নি উঠা কুইকুৰা
নিৰ্গলিত কৰাৰ বাবে
তুলি দিনো সন্মতনে মাই
জোমাৰ হাতত
জীৱনৰ সমস্ত নিদাৰুণতা
আৰু ইয়াৰ লগত সংযুক্ত
বিশ্বৰ ক্ষণবোৰ ।

কামল কুমাৰ জৈন
দ্বিতীয় বছৰ, প্ৰথম সৰ্গ

ভূমি অতিয়া কত

জোমাৰ মৌৰ দুহুৰ
মুক বাফময়ত
দুৰ্জয় মিহয়ো একান্ত
তৰি হুই এৰি দিছিল বাট
আৰু আজি
শৃগালৰ গাততেই হেৰাল
জোমাৰ সেন্দূৰী বাটৰ আত
ভূমি অতিয়া কত -
বিদ্যুতিৰ আঁঠলৈ গৰত
নে কুইকমৰ ঘূণে ধৰা কাঠৰ সজাত

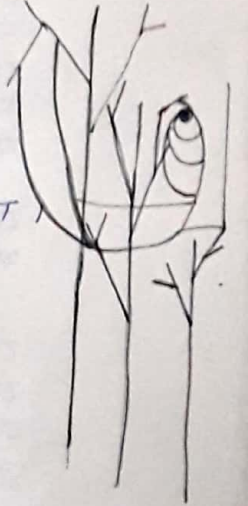

মোৰ মন আকাৰৰ ইথাৰত চৈকা মাই
পতিবাৰেই অনুভৱিত হৈ ওলমি বয়
মৌৰ এটাৰ অম
ভূমি অতিয়া কত ?
ভূমি অতিয়া কত !!

তুৰনেশ্বৰ ডেকা
দ্বিতীয় বছৰ, প্ৰথম সৰ্গ

মৃত গহ্বৰোৰ বাবে

মৃত গহ্বৰোৰৰ প্ৰতিজ্ঞাপা গছেই আছিল ভীষণ সাহসী
আৰু আনি প্ৰত্যেকেই আহিলো মিহঁতৰ মৃত্যুৰ বাবে দায়ী।
বেলিৰ বাবে বিয়াকুল হৈ গহ্বৰোৰে সদায় প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল আকাশক
শিপাত আঁচি বৰষুণ যোৱনময় কৰিছিল মাটিক।
গহ্বৰোৰে গৰখীয়া গধূলি গুণগুণাইছিল গান
আৰু বিদ্ৰোহৰ বাবে পাতিছিল ম্ৰেতজীয়া শিৰিৰ।
ক্ৰমশঃ প্ৰদূষিত অন্ধকাৰত গহ্বৰোৰৰ অঙ্গুম হৈছিল
ঘিদৰে নাগাৰিক অৱসাদত হালধীয়া হৈ যায় হাতৰ পতাকা।
অঙ্গুমী গহ্বৰোৰক লৈ কোনেও হৈ হাল্লা নকৰিলে
পোষ্টাৰিং, দেৱানলিখন একোকে নহ'ল।
ৰাজকীয় শোকবাণীত উদ্ভাৰিত নহ'ল গহ্বৰোৰৰ নাম
মৃত্যুতো নহয় এতিয়া জীৱনৰ উৎসৱ।
পায় প্ৰতিজন কৰিয়ে গহ্বৰোৰৰ বাবে একোৰাকৈ কবিতা লিখিলে
আৰু এক নিৰাশদ দুৰত্বত যাপন কৰিলে শব্দৰ উৎসৱ।
মৃত গহ্বৰোৰৰ প্ৰতিজ্ঞাপা গছেই আছিল ভীষণ সাহসী
আৰু আনি প্ৰত্যেকেই আহিলো মিহঁতৰ মৃত্যুৰ বাবে দায়ী।

শান্তনু শৰ্মা

প্ৰথম বহুৰ, দগন সংখ্যা

মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল

মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল
মাৰিআলিত আত্মা ল'ৰা বোৰৰ মুখে মুখে
হাতীনিবানৰ গাওঁৰ বোৰৰ মুখে মুখে
আকাশৰ আকাশ চুব খোজা ৰাজনীতিবিদ আৰু
খুনী অথবা মাতালবোৰৰ মুখে মুখে
মই নকৈ হ'লো বুলি
মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল

উতুৰা ল'ৰাজাকে মোক আঁৰেভেঁৰে বুলি ক'লে কওঁক
ৰাজনীতিবিদবোৰে মোঁতৰ বিপৰীতে যোৱা বুলি ক'লেও কওঁক
গাওঁৰ বোৰেও কওঁক জখলা এজন মানুহ বুলি
খুনী আৰু মাতালবোৰে মোক জৰজ বুলি গাবিলে গাৰক গালি

তেনে নামবোৰৰ সঁতে
মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল

মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল
মই মানুহজনৰ ঘিটো নাম আছিল
সেই নামটো শ্ৰদ্ধানলৈ কাহানিবাৰ লৈ যোৱা ইল
মই মানুহজনৰ ঘিবোৰ সপোন প্ৰিয় আছিল
মহানগৰীৰ বিজুলী তাঁৰত ওলমি থাকিল ঘিবোৰ সপোন

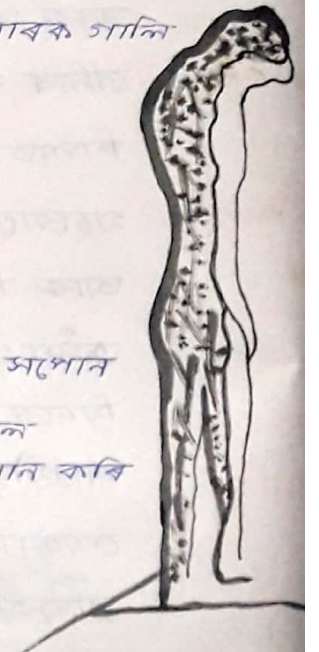
মোৰ প্ৰিয় নাম এটাৰে মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল
যাব বাবে মই বৈ আছো বদনামৰ সকলো গৰল পান কৰি

কোনোবাৰ যদি মোক আহি কয়
পেমৰ বাবেই ল'ৰাজন নকৈ হ'ল বুলি-
তেনেহ'লে মই তেওঁক কম
তুমি মোৰ বদনামৰ প্ৰিয়তম সমভাগী

মোৰ এটা বদনাম ওলালেই ভাল ...

শান্তনু শৰ্মা

প্ৰথম বহু . প্ৰথম সংখ্যা

পৃষ্ঠা নম্বৰ	শাৰী নম্বৰ	হৈছে	হ'ব লাগে
স্মৃতিচৰণ	১৪	পানি গ্ৰাহী	পানিগ্ৰাহী
২	১২	হ'ব। হাতেনিমা	হ'ব, হাতেনিমা
৬	১৪	পাতি	পাতি
৫	২৭	মুঠমো	মুঠমো
৬	১২	প্ৰত্যেকজন	প্ৰত্যেকজন
৬	৭	তৰ	তোমাৰ
৬	১৮	মই	আমি
৭	২	তৰাহি	দুবৰিত বহি আছে
৭	২	দুবৰি	দুবৰি
১১	৪	শূন্য	শূন্য
১১	২৬	মকা	মকা
১৭	২৭	বঙ	বং
১৮	১৭	পোৰা	পৰা
১৯	২	বঙা	বং
২০	৪	আবৰি	আবৰি
২০	২৬	বিনিন	বিনীন
২১	১২/১৬	কঠিয়া	কঠীয়া
২৬	৯	শ্ৰামত	শাস্ত্ৰত
২৬	১৬	মুহুৰ্ত্ত	মুহুৰ্ত্ত
২৬	২০	মুৰ	মুৰ
২৬	২৮	অনুৰণন	অনুৰণন
২৪	৬	মুহুৰ্ত্ত	মুহুৰ্ত্ত
২৬	১০	মুঁহু	মুহু
২৭	২০	কুঁড়ি-মুঁহু	কুঁড়ি-মুঁহু
২৭	১৫	পাটত	পাটত
২৮	২৬	দুবৰিত	দুবৰিত
৬২	১২	ভেঁও নোকেৰ	ভেঁও নোকে
৬৬	১৬	ভিক্ষাবী	ভিক্ষাবী
৬৫	৭	দুৰৈৰ	দুৰৈৰ

পৃষ্ঠা নম্বৰ	শাৰী নম্বৰ	হৈছে	ইব লাগে
৬৬	১৪	আশ্বত	আশ্বত
৬৬	৬০	মুৰ্ছনা	মুৰ্ছনা
৬৮	৪	দুৰত	দুৰত
৪১	১৬	জীৱাম্ব	জীৱাম্ব
৪৪	১৯	আকো	আকা
৪৫	৩	ঘোঁপনোহেন	ঘোঁপনোহেন

নতুন সাহিত্য পৰিষদ নৱম বাৰ্ষিক 'বৰনগৰ সন্মিলন'

২৭, ২৮, ২৯ ডিচেম্বৰ, ৯৮

সৰভোগ

প্ৰতিভাৰ মাপপত্ৰ

নতুন সাহিত্য পৰিষদৰ বৰম বাৰ্ষিক সন্মিলন উপলোকে আয়োজিত

আয়ো. মুখ্যপত্ৰ... পৰিকল্পনা... প্ৰতিযোগিতাত... চিহ্নিত... আয়ো.
প্ৰোগ্ৰামটী... শাৰে... আয়োজনী... আয়োজনী...
.....
প্ৰদাব কৰা হ'ল।

চিহ্নিত...
(বিপুল শাৰে...
সম্পাদক, নতুন সাহিত্য পৰিষদ
বাৰ্ষিক সন্মিলন
দিনাংক : ২৭ ডিচেম্বৰ, ১৯৯৮ চন

চিহ্নিত...
বৰ্ষিক...
সম্পাদক...
নতুন সাহিত্য পৰিষদ
বাৰ্ষিক সন্মিলন

নতুন সাহিত্য পৰিষদ
নৱম বাৰ্ষিক 'বৰনগৰ সন্মিলন'
সৰভোগ-৭৮১৩১৭
জিলা-বৰপেটা, অসম